

AÇIK SÖZLÜ OLMAK İYİDİR! (7 HAZİRAN SONRASINA DAİR DEĞERLENDİRME)

Sibel Özbudun-Temel Demirer

*“Açık sözlü olmak iyidir,
en kötü ihtimalle
sonradan kaybedeceklerini
en başta kaybedersin.”¹*

Kimilerinin “yanıt”ladığı(!)² “7 Haziran 2015 Seçimleri’ne Dair -Gereğçeli-Tavrımız”³ başlıklı yazımızın ardından, şimdi 8 Haziran’a (ve sonrasına) ilişkin bir değerlendirme “farz” oldu.

Turgut Uyar’ın, “Gülü çiğdemi filan bırak/ Sardunyayı karidesi filan bırak/ Acıyı ve ölümleri bırak/ Oy pusulalarını ve seçimleri bırak/ Evet/ Seçimleri

1 Mark Twain.

2 Mesela 7 Haziran 2015 seçimlerinde CHP’yi destekleyen TSİP’in Genel Başkanı Turgut Koçak, “Sibel Özbudun ve Temel Demirer 7 Haziran seçimlerine nasıl baktıklarını dile getiren ortak bir yazı kaleme almışlar... Bizler bu yazıda doğru çıkarsamalar bulamadık. Çünkü ortada devrimin nesnel ve öznel koşulları var da bizler şu seçime bunca değer veriyorsak Özbudun da, Demirer de söylediklerinde haklıdır. Eğer böyle bir durum söz konusu değil de ülke AKP faşizmi ile karşı karşıyaysa o zaman da siyaseten doğru olan tutum faşizme geçit vermemektir... Her zaman söylediğim şudur: Eğer faşizm mi burjuva demokrasisi mi gibi iki seçenektan biriyle karşı karşıya isek elbette burjuva demokrasisi der politik tavrımızı da buna göre alırsın... Bizler eşyayı adıyla çağırır kediye kedi, masaya masa, burjuva demokrasisinin her türlüşüne de diktatörlük derken, faşizmin de burjuva demokrasisinden farklı olduğunu açık açık söyleriz,” (Turgut Koçak, “Bir Kez Daha 7 Haziran Seçimleri”, 13 Nisan 2015... <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10205975386134114>) demesi gibi...

3 http://www.halkinbirligi.net/articles.php?article_id=625... http://www.duyarsiz.org/makale/7-haziran-2015-secimlerine-dair-gereğçeli-tavrımız_m186.html... <http://www.kaypakka-yahaber.com/kose-yazisi/7-haziran-secimlerine-dair-gereğçeli-tavrımız-temel-demirer-sibel-ozbudun...> <http://adhk.de/?p=8269...> <http://www.midyathabur.com/7-haziran-2015-secimlerine-dair-gereğçeli-tavrımız-3721yy.htm...> <http://rojnameyanewroz.com/genel/7-haziran-2015-secimlerine-dair-gereğçeli-tavrımız-sibel-ozbudun-temel-demirer...> <http://www.size-haber.com/7-haziran-2015-secimlerine-dair-gereğçeli-tavrımız-sibel-ozbudun-temel-demirer/#...> <http://gomanweb.org/index.php/tum-haberler/232-manset-haberleri/16096-7-haziran-2015-secimleri-ne-dair-gereğçeli-tavr-m-z...> <http://direnisteyiz.net/haber/7-haziran-2015-secimlerine-dair-gereğçeli-tavrımız-sibel-ozbudun-temel-demirer/...> <http://www.kurdistan-post.eu/tr/toplum/7-haziran-2015-secimlerine-dair-gereğçeli-tavrımız-sibel-ozbudun-temel-demirer...> <http://exivrus.blogspot.com.tr/...> <https://twitter.com/liveramacuka...> <https://twitter.com/ewrimezgi...>

özellikle bırak/ Çünkü açlık çoğunluktadır,” dizelerinden hareketle, hemen vurgulayalım: biz bu seçim sonuçlarını “zafer” olarak değerlendirenlerden değiliz; ancak bu, radikal demokrat HDP’nin başarısının altını çizmemize engel değildir. Bu koşullarda, Karl Marx’ın “Toplumun kalabalıkları ve onlar gibi düşünenler benim kitabımı okumasınlar; hem ben, ona hiç el sürmemelerini alışkanlıklarına uyararak eserimi yanlış anlamalarına yeğ tutarım başlamalıyız,” uyarısını anımsatarak başlayalım yazacaklarımıza...

Yazdıklarımız ve yazacaklarımız “toplumun kalabalıkları ve onlar gibi düşünenler”e ters gelecek olsa da, “Ex ore parvulorum veritas/ Hakikât çocuğun ağzında” vurgusuyla, “İnsanlar gerçekliğe ilişkin eleştirel bir anlayıştan yoksunsa ve gerçekliği, bütünün birbiriyle karşılıklı etkileşim içindeki kurucu öğeler olarak görmedikleri kesitler hâlinde kavırıyorsa, bu gerçekliği gerçek anlamda tanıyamazlar,”⁴ deriz; Paulo Freire gibi...

SEÇİM, PARLAMENTO VE “TEMSİLİ DEMOKRASİ” MEVZUU

8 Haziran ve sonrasına ilişkin değerlendirmelere, seçim, parlamento ve “temsili demokrasi” üzerine birkaç belirlemeye başlamakta büyük yarar var.

Öncelikle seçmek/seçim eylemi konusunda H. L. Lencken’in, “Her seçim çalıntı malların açık artırma ile satışa çıkarılmasıdır”; Ayn Rand’ın, “Seçme gücü vardır, ama yaptığı seçimin sonuçlarından kaçma gücü yoktur”;⁵ George Orwell’in, “Akıllılık, çoğunluğa bakılarak ölçülmez,”⁶ uyarılarını kulağına küpe edenlerdeniz.

Sınıflı-sömürücü “temsili demokrasi”ye inandıran ve ona pek fazla itibar etmeyenlerden olarak, “Her zaman başka seçeneklerimiz vardır. Biz buna özgür irade deriz,”⁷ vurgusuyla Noam Chomsky’nin, “Demokrasi, içindeki insanların oyuncu değil, izleyici olduğu bir sistemdir,” saptamasına çok büyük değer veririz.

Ne dersiniz deyin, veya nasıl olursa ve sunulursa sunulsun -ama Lenin’in uyarısı “es” geçilmeden!⁸ - parlamento içinde temsil edilmek etnik kökeni, dinsel

4 Paulo Freire, Ezilenlerin Pedagojisi, Çev: D. Hattatoğlu-E. Özbek, Ayrıntı Yay., 1991, s. 77.

5 Ayn Rand, Atlas Silkindi, Çev: Belkıs Dişbudak, Plato Yay., 4. Baskı, 2010, s. 810.

6 George Orwell, 1984, Çev: Celâl Üster, Can Yay., 50. baskı, 2015, s. 249.

7 Julia Quinn, Son Söz Aşkım, Çev: Serap Işıkcıus, Epsilon Yay., 2010, s. 339.

8 “Tarihi ve siyasi bakımdan artık zamanlarını doldurmuş olan parlamenter mücadele biçimlerine her türlü dönüş kesin olarak reddedilmelidir,” diyen “sol” Alman komünistlerinin tutumuna ilişkin V. İ. Lenin şunları der: “Bu, gülünçlüğe kadar varan iddialı bir tonla söylenmektedir ve besbelli ki yanlıştır. Parlamenterizme dönüş! Yoksa Almanya’da şimdiden Sovyet Cumhuriyeti mi var? Sanırım ki hayır. O hâlde dönüşten nasıl söz edilebilir? Bu boş laf değil midir? Parlamenterizm tarihi bakımdan zamanını doldurmuş imiş. Propaganda anlamında bu doğrudur. Ama parlamenterizmin tarihi bakımdan zamanını doldurmasıyla pratikte yok olması arasında uzun bir yol var. (...) Eğer milyonlarca proleter, sadece genel olarak parlamenterizmden yana olmayıp, aynı zamanda açıkça karşı-devrimci iseler, parlamenterizmin siyasi bakımdan zamanını doldurmuş olduğunu nasıl söyleyebiliriz? Besbelli ki, Almanya’da

tercihi ya da cinsel yönelimi ne olursa olsun ezilen, yoksul ve emekçi sınıfların sömürülmesi sorununu çözmiyor, çözemeyiz de! Unutmayın, “oy vermek bir şeyleri değiştireydi, yasaklanırdı,” diyordu Emma Goldmann; ve hâlâ haklıdır!

Hele ki parlamenter demokrasilerin bir “fars”a dönüştüğü; tekel medyasının “kamuoyu oluşturma” işlevini neredeyse tek başına üstlendiği, günümüz kapitalizmi koşullarında. “bunlar bilinen genel doğrular; mevcut durumla alakaları yok,” diye düşünebilirsiniz; ama örneğin eski milletvekili Hüseyin Aygün’ün şu ifadesi, “demokrasi”nin günümüzde nasıl bir “danışıklı dövüş”e, nasıl bir “oyun”a dönüştü(rül)düğünü bugün, burası için de gözler önüne seriyor: “Meclis’te 13 yıldır muhalefetin tek bir önerisi dahi kabul edilmedi. Meclis kapıları halkın iradesine kapalı”...⁹ Yine bir başka eski milletvekili Mahmut Alınak da -7 Haziran 2015’in ardından- şunları ekliyor:

“Galibi devlet ve onun partileri, mağlubu ise halk olan bir seçim koşusu daha bitti. Halk kendisine demokrasi diye yutturulan bu seçimle-farkında olmadan- bir defa daha kendi boyunduruğunu seçme özgürlüğünü kullanmış oldu! Meclisteki partilerden hangisi hükümeti kurarsa kursun, ufukta halk için hiçbir ümit ışığı yok. Bu sömürgeci düzen ve onun kırbağı olan devlet, asırlar boyu emekçi halklara ne reva görmüşse bundan sonra da aynısını yapacaktır.”¹⁰

O hâlde seçimi (ve parlamentoyu) Seyfi Öngider’in, “Parlamento kürsüsünü sahici bir toplumsal mücadele örgütlemek için değerlendiren bir siyasi hareket önümüzdeki seçimlerin iktidar adayı olur,”¹¹ vurgusundaki gibi abartmadan ama “es” de geçmeden; burjuvaziden apartılmış kavramlarla devrimciliğin ve devrimci değerlerin yaşatılamayacağı unutulmamalıdır. Bunun için de “Sandık demek sokağa hayır demek değildir” ve olamaz da! Tam tersine, devrimciler için seçimler, ancak sokak ile sandık arasında bir rezonans kurabildikleri ölçüde; yani seçilmiş temsilciler sokağın itirazlarını parlamento içerisinde “ehlileştirerek” ihata ettikleri değil de, sokağın itirazlarıyla parlamentoyu dönüştürücü bir tarzda dinamize edebildikleri ölçüde başarılı addedilir. Yani sokak parlamentoya değil, parlamento sokağa, meydanlara tabi olmalıdır!

Bu nedenledir ki radikal sosyalistler parlamenter mücadeleye cepheden karşı olamaz. İdeolojik, siyasi ve ekonomik-demokratik alanlarda mücadelelerini sürdüren radikal sosyalistler, kapitalizme biat etmeden temel olanla tali olanı asla

---

parlamentarizm siyasi bakımdan zamanını doldurmuş değildir. Besbelli ki Almanya solları kendi isteklerini, ideoloji ve siyaset alanında kendi görüşlerini, nesnel gerçeklikle birbirine karıştırmışlardır. Bu devrim için en büyük yanılgıdır.” (V.İ.Lenin, “Sol” Komünizm: Bir Çocukluk Hastalığı, Çev: Muzaffer Kabagil, Sol Yay., 1977, s. 45-46-47).

9 Can Uğur, “Hüseyin Aygün: Meclis’in Kapıları Halkın İradesine Kapalı”, Birgün, 29 Mart 2015, s. 5.

10 Mahmut Alınak, “Yalancı Emzik”, http://www.nerinaazad.com/columnists/mahmut_alinak/yalanci-emzik

11 Seyfi Öngider, “Bana Entelektüelini Söyle...”, Radikal İki, 26 Haziran 2011, s. 9.

birbirine karıştırmazlar.

Bunları yaparken de “Dünya değişti”(!), “Eski mücadele biçimleri bugüne uymuyor” (!), “Kendimizi yenilemeliyiz,” söylemleriyle “güne uyum sağlayanların” post-modern tasfiyeciliğini eleştirmekten geri durmazlar, tabii!

Konuya ilişkin olarak Emek Partisi Genel Başkanı Selma Gürkan’ın, “Siyaset sandıktan öte bir şey,”¹² vurgusu ardından; Meksika’daki 7 Haziran seçimleri için Subcomandante Moisés ‘Direniş ve İsyan’ oturumunda konuşmasından şunları aktaralım:

Bugünlerde, ne zaman “seçim süreci” denen şeye girilse, birileri çıkıp ortalığa yalan yanlış haberler yayıyor... Tepedekilerin, aşağıdakileri, onları düşündüklerine ikna etmek için uydurdukları bu tür zırvaların bizi alâkâdar etmediğini biliyorsunuz elbette.

Zapatistalar olarak bizler, insanlara ne oy verme ne de oy vermeme çağrısında bulunuyoruz. Bizim, Zapatistalar olarak yaptığımız tek şey, her fırsatta insanlara direnmek için örgütlenmelerini ve ihtiyaçları uğruna mücadele etmelerini söylemek...

Zapatistalar olarak bizi ilgilendiren tek şey, bizi sömüren, baskı altında tutan, kaybeden ve bizden çalan çokbaşlı kapitalist sisteme nasıl direneceğimizi ve karşı koyacağımızı öğrenmek. Dolayısıyla insanları oy vermeye teşvik etmek gibi bir amacımız yok... Ne de insanları boş oy kullanmaya ya da seçimi boykot etmeye teşvik etmek gibi bir amacımız var.

Seçimlerde oy kullanarak sistemi değiştirmenin mümkün olduğuna inanan insanlar olduğunun farkındayız... Gidip oy vermemekte çoktan karar kılmış olabilirsiniz. İyi yapmışsınız da demeyiz kötü yapmışsınız da... Yalnızca bunun yerli olmadığını, örgütlenmeniz gerektiğini söylüyoruz...

Yok eğer çoktan gidip oy kullanmaya karar verdiyseniz, kime oy vereceğinizi de biliyorsanız, bizim diyeceğimiz şey yine aynı. Bize göre ne iyi ediyorsunuz ne de kötü. Açıktan söylediğimiz tek bir şey var: Hazırlıklı olun, çünkü dönecek dolaplar ve hileler gerçekten asabınızı bozacak. Zira İktidardakiler hile yapmakta ustalar. Ve tepedekiler zaten sonucun ne olacağına çoktan karar vermiş durumda...¹³

Anlaşılabacağı üzere seçime de, parlamentoya da (ne soğuk ne de sıcak değil) ılığız... Bu ıllanlığın gerisinde de, sistemin “efendileri”nin seçimlerin nihayetinde sona ereceği, pleblerin “ülkenin kaderini belirlemiş olma” yanılısamasının

12 Tuba Güngör, “Emek Partisi Genel Başkanı Selma Gürkan: Aslolan Mücadele İçindeki Güçlerin Birliği”, Evrensel, 21 Ocak 2015, s. 7.

13 Zapatistlerin 7 Haziran Mesajı... 28 Mayıs 2015/ skopbülten/ Subcomandante Moisés, Çev: Ayşe Boren-Derya Yılmaz, “Seçimler Üzerine: Örgütlenin” başlıklı metin. John Holway’in 7 Mayıs tarihli konuşmasının İngilizcesi şuradan okunabilir: roarmag.org

Yürek ferahlığıyla işlerine-güçlerine geri döneceği, ve coşku yatıştıktan sonra dizginleri yeniden ele alarak olayların gidişatına yön verme işlerine devam edeceklerine dair bitimsiz özgüvenleri konusundaki bilgi ve deneyimler(imiz) yatmaktadır. Nitekim, 7 Haziran seçimlerinin hemen ardından, bu ülkenin sol muhafefeti “zafer” sarhoşluğunu henüz üzerinden atamamışken Suriye’ye müdahale seçeneğinin masaya gelmesi, egemenlerin seçmenin “mesaj”ları konusuna fazla kafa yormadıklarını göstermektedir... “Business is business / İş iştir”!

BİRKAÇ -“OLMAZSA OLMAZ”- HATIRLATMA

HDP’ye de böyle bakıyor ve ‘Karşı Sanat’ın kurucusu Feyyaz Yaman’ın, “HDP yeni bir yaşam alternatifi”¹⁴ ya da sevgili dostumuz Şebnem Korur Fincancı’nın, “HDP bu sistemi sarsabilir,”¹⁵ beklentilerini abartılı buluyoruz.

HDP konusunda “abartı” yaygın bir tutum.

Örneğin İstanbul 1. Bölge Milletvekili Adayı Hasan Gülüm, “İşçi sınıfının geleceği HDP’den geçer,”¹⁶ derken; 7 Haziran öncesinde Ankara’da Sırrı Süreyya Önder, “2 vekil garanti, 4 için çalışıyoruz,”¹⁷ diyebiliyordu.

“Abartı”ların her türünden özenle uzak durmak çok önemli!¹⁸

Mesela bu vesileyle sosyalistlere nefretini dile getiriveren “Türkiye’de sosyalistler hiçbir toplumsal kesimi temsil etmiyor,”¹⁹ ya da Kürtlerin “akıl hocalığı” pozisyonunu kimselere “kaptırmak” istemeyen “Türk Solu Kürtlere bir yarar sağlamadı. Türk Solu Kürtlerin sırtında sürekli kambur olmuştur,”²⁰ liberal saçmalıklarındaki gibi...

Radikal sosyalistler, mücadelelerini abartılardan ve baraj hesaplarından arı olarak ele alırlarken; “Gelecek soldadır. Çünkü sol; özgürlük, demokrasi, sosyal adalet, dayanışma, ilerleme, barış, uluslararası dayanışma, doğal çevreyi koruma, temiz siyaset ve temiz toplum, program kadar uygulamaya da önem verme, halka güvenme, emeğe ve emekçiye öncelik verme demektir... Özet olarak sol, sosyal demokrasi dünyanın, ülkemizin ve insanlığın geleceği demektir,”²¹ türünden top-

14 Berat Günçikan, “HDP ve Bir Yaşam Alternatifi...”, Gündem, 13 Mart 2015, s. 5.

15 “Şebnem Korur Fincancı: HDP Bu Sistemi Sarsabilir”, Gündem, 13 Nisan 2015, s. 16.

16 “İstanbul 1. Bölge Milletvekili Adayı Hasan Gülüm: İşçi Sınıfının Geleceği HDP’den Geçer”, Gündem, 28 Nisan 2015, s. 10.

17 Ercan Sarıkaya, “Ankara’nın ‘Sırrı’...”, Radikal, 26 Mayıs 2015... http://www.radikal.com.tr/politika/ankaranin_sirri-1365835

18 Aksi, “AKP’liler ama her şeyin farkında... AKP’liler tarih yapıyor... AKP’liler, Türkiye’nin kaderinin oynanacağı bir seçim yaşayacaklarını, tarih yaptıklarını çok iyi biliyorlar,” (Orhan Miroğlu, “AKP 90’lı Yılların HEP’i Gibi”, Star, 20 Nisan 2015... <http://haber.star.com.tr/yazar/ak-parti-90li-yillarini-hepi-gibi-yazi-1022185>) saptamasındaki gibi komikliklere de kapı açabiliyor.

19 Engin Ardiç, “Geriden Törkiş Syriza”, Sabah, 31 Ocak 2015, s. 3.

20 Vecdi Demir, “Kürtlerin Sırtındaki Kambur: Türk Solu”, Yeni Şafak, 5 Eylül 2013, s. 18.

21 Ercan Karakaş, “Solda Hareketlenme ve Gelecek”, Cumhuriyet, 9 Temmuz 2012, s. 2.

yekûncu ve eylemsiz/ teoristist genellemelerin ardına da sığınmazlar!

Reformlara da (sürdürülemez kapitalizm koşullarında o neyse!) karşı çıkmazken; “Türkiyeli sol-sosyalist hareketler açısından bir takım reformların ortaya çıkmasının nesi kötü? Reformların nesi kötü? (...) Kürt halkının, emekçilerin, yoksulların ciddi beklentileri var. Nefes alma, bazı kazanımlarını elle tutma ihtiyacı var, isteği var,”²² türünden reformcu mücadelelerle arasına sınır çizip, “Reformlar, devrimci mücadelenin yan ürünüdür,” derler...

Evet, legal planda mücadele yürütülebilir; yürütülmelidir de!

Ancak bunun maliyeti Ataol Behramoğlu'nun, “Bana Yunanistan seçimlerinde solun kazandığı başarı ve şimdilik güler yüzlü genç başbakanı anımsattı,”²³ dediği “Güler Yüzlü Sosyalizm” popülizmi olmamalıdır.

LİBERAL HEZEYAN(LAR) PARANTEZİ

H. de Balzac'ın, “Yalancılık, meslek dalı olarak ilan edilmeli artık, çünkü çok fazla ustası var,” notunu düştüğü koordinatlarda -neo-liberali de dahil! - “Nec simulatum quidquam potest esse diurnum/ Hiçbir sahtekârlık uzun süre devam etmez...”

Siz bakmayın Ahmet İnsel'in, “Kimi aydınlar arasında AKP'ye karşı alınan tavırla ilgili bir tartışma başladı. Bir eylemi tarzı ve içeriği açısından eleştirmenin yegâne yolu, onu menfur bir büyük örgütlenmenin parçası olarak göstermek midir?”²⁴ demesine!

Liberallerin Erdoğan'ı, kendi kimliğinden başka bir paketle sunarak onu güçlendirdiğini belirten İsmail Küçükkaya'nın hatırlattığı üzere, “Erdoğan'ı sadece Türkiye'ye değil, Avrupa ve Amerika'ya sundular”²⁵ ki, tüm liberaller bundan sorumludur.

Bir an -Sezen Aksu'lu²⁶ - “Yetmez ama evet”çileri anımsayın!

Adalet Ağaoğlu'nun, referandumda “Yetmez ama evet” oyu konusunda, “Niye hemencecik umuda kapıldım ki! Kızgınlığım kendime, o kadar. Pişmanlık

22 Deniz Faruk Zeren, “Bizler Meclise, Sizler İstiyorsanız Mevziye”, 27 Nisan 2015... <http://gezite.org/bizler-meclise-sizler-istiyorsanız-mevziye/>

23 Ataol Behramoğlu, “Güler Yüzlü Sosyalizm”, Cumhuriyet, 31 Ocak 2015, s. 6.

24 Ahmet İnsel, “Kader, Rastlantı ve Özgürlük”, Radikal İki, 10 Temmuz 2011, s. 6-7.

25 Ömür Şahin Keyif, “İsmail Küçükkaya: Erdoğan'ı Batı'ya Liberaller”, Birgün, 20 Mayıs 2015, s. 10.

26 “Kürt açılımı sırasında Erdoğan'ı arayıp destek vermesi... 2010'daki Anayasa Referandumu'nda “Yetmez ama evet” demesi konusunda Sezen Aksu, “Birileri bize bu ülkede kalıcı barışı tesis edeceğine ve evrensel hukuk kuralları içinde Türkiye'yi demokratikleştireceğine dair bir söz verdi. Ben de bu vaatlere şans tanıdım... Ben sabırlı bir insanım. Doğruların ortaya çıkmasını beklerim,” diyor! (Çınar Oskay, “Sezen Aksu: Bana Küsmüş Olabilirler, Ben Onlara Küs Değilim”, Hürriyet, 28 Haziran 2015... <http://kelebekgaleri.hurriyet.com.tr/galeridetay/96629/2368/1/29398396//40inci-sanat-yilinda-sezen-aksu>)

fazla gelir,”²⁷ deyişini!

AKP milletvekili Muhsin Kızılkaya'nın, “AKP 2002’de kurulduğunda İslâmi hareketlere acayip önyargılı bir bakış vardı. Ben o zamanlar rijid bir solcu, sosyalist bir Kürt’tüm. İslâmi hareketlere, muhafazakârlara hoşgörüyü yaklaşım onların memleketi dönüştürebileceğine, vesayetçi rejimi kırabileceğine dair bir inanç gelişmişse bende, tek müsebbibi Birikim Dergisi; Ömer Laçiner, Ahmet İnsel ve Murat Belge’dir,”²⁸ itirafını!

Etyen Mahçupyan’ın, “Türkiye’de yaşayan bir kişi olarak -bütün kimliklerimle- AKP iktidarında mağdur olduğumu hiçbir şekilde düşünmüyorum, tam aksini düşünüyorum. AKP iktidarında ben çok daha özgür oldum; hem bir Ermeni olarak hem bir aydın olarak,”²⁹ satırlarını!

Vahap Coşkun’un, “Türk solunun AKP ile olan sorunlu ilişkisi. AKP’ye ‘Kartaca yıkılmalıdır’ mantığıyla bakan bu kesime göre, AKP’den toplum için hiçbir iyilik doğmaz. AKP’ye asla güvenilmez; ona kategorik olarak karşı çıkılması gerekir. Bir sorunu çözmek için AKP ile işbirliğine gidilemez. Bunun yerine her yerde ve her zeminde AKP’yi zora sokacak eylemlerin yükseltilmesi icap eder. Yalnız burada şöyle bir sorun var: Sol, toplumsal bir tabana dayanmıyor, dolayısıyla meşru siyaset içinde solun, AKP’yi zorlayabilme veya ona karşı alternatif oluşturabilme ihtimali bulunmuyor. Bu sebeple sol, AKP ile mücadelesini güçlü bir zemine sahip olan Kürt siyaseti üzerinden yapmaya çalışıyor,”³⁰ zırvasını asla ama asla unutmayın ve (onların bir kısmının da bugün HDP’de olduğunu) unutturmayın!³¹

Siz bakmayın “Önemli olan SYRIZA gibi bir toplumsal hareket yaratabilmek,” vurgusuyla, “Türkiye’deki baskı liberalleri sosyalistleştirmeye yarar,”³² diyen Kanadalı akademisyen Leo Panitch’in anlamsız ve karşılıksız saptamasına...

Türkiye’nin “gecikmiş” liberallerinin tahayyül dünyası AB ile sınırlıdır

---

27 Gamze Akdemir, “Adalet Ağaoğlu’ndan ‘Dert Dinleme Uzmanı’...”, Cumhuriyet Kitap, No: 1265, 15 Mayıs 2014, s. 14.

28 “Sosyalist Bir Kürt’tüm, Murat Belge ve İnsel Okuduktan Sonra AKP’li Oldum”, 27 Mayıs 2015... <http://haber.sol.org.tr/turkiye/sosyalist-bir-kurttum-murat-belge-ve-insel-okuduktan-sonra-akpli-oldum-117793>

29 Cansu Çamlıbel, “Etyen Mahçupyan: Laik-Sünnî Kesimde Problem Aynı: Aydınlar Düzeysiz”, Hürriyet, 15 Aralık 2014, s. 14.

30 Vahap Coşkun, “Olmayacak Duaya Amin”, Radikal İki, 11 Ağustos 2013, s. 5.

31 Kaldı ki onları, “Şimdi liboşlar var, liberal demokratlar var. Biz liberal demokratız. Bizim ilkelerimiz belli. Ama konjonktüre göre biraz öyle biraz böyle değiliz,” (İbrahim Varlı, “Liberal Demokrat Parti Genel Başkanı Cem Toker: Biz Liberaliz, Onlar Liboş!”, Birgün, 18 Şubat 2014, s. 11) diyen Liberal Demokrat Parti Genel Başkanı Cem Toker bile kabul lenmiyor!

32 Onur Erem, “Türkiye’deki Baskı Liberalleri Sosyalistleştirmeye Yarar”, Birgün, 20 Mayıs 2013, s. 6.

ve onların olsa olsa olabileceği, yapabileceği tek şey liberal soslu düzen içi bir popülist demogojidir! Bugün, bu tahayyüllerini Kürtler aracılığıyla gerçekleştirebileceklerini düşünmektedirler - tıpkı birkaç yıl öncesine dek AKP'ye bel bağladıkları gibi...

“Nasıl” mı?

Mesela Oya Baydar'ın, “HDP'ye ayar verme hakkımız yok, Kürtlerden özür borcumuz var... HDP'nin amuda kalkıp perende atmasını mı istiyoruz? Geleneksel Türk solu milliyetçi tortuların ağırlığıyla muzdariptir... Sol adına Kürtlere bir özür borcumuz var. Borcumuzu eda edelim,”³³ yaygaralarındaki gibi...

Siz bakmayın Oya Baydar'ın bu koca laflarına, kirli savaş döneminde Kürtlere reva görülenler konusunda Onun gıki çıkmadığı gibi, hiçbir icraatı falan da olmamıştı!

Evet O ve Onun gibiler yani kirli savaş döneminde Kürtleri yalnız bırakanlar borçludur; ama belirtmeden geçmeyeyim: O kara günlerde Kürtler ile yana duranlar da vardı!

Ayrıca “78 kuşağının önemli bir bölümünün 1917 nostaljisine takılıp kaldığını” düşünen... ve “Ezberleri bozmalıyız,”³⁴ diye buyuran Oya Baydar -sadece Kürtlere değil!- radikal sosyalistlere de ödenmesi mümkün olmayacak kadar borçludur.

Bu borç(lar) öyle bir oyla ödenmez!

Tıpkı önce CHP'ye destek vereceğini açıklayıp, ardından da çark ederek, “HDP'ye dünyada erken öncülerden biri gözüyle bakılabilir,”³⁵ diyen Murat Belge'nin kıvraklığı gibi...³⁶

8 Haziran ile tüm bunlar, yani liberal hezeyan(lar) ve icraatlar unutulup, unutturulamaz! Bunlara bir kayıt düşelim...

“ELEŞTİRİ”, “İTİRAZ” VE GERÇEK(LİĞİMİZ)

Hem de sola ve sosyalizme tonlarca “eleştiri ve “itiraz” yöneltilirken;³⁷ alın

33 Oya Baydar, “HDP'ye Ayar Verme Hakkımız Yok, Kürtlerden Özür Borcumuz Var”, 27 Mayıs 2015... <http://www.sizehaber.com/oya-baydar-yazdi-hdpye-ayar-verme-hakkimiz-yok-kurtlerden-ozur-borcumuz-var/>

34 Emel Armutçu, “Oya Baydar: Siyasi Tarihin Edebi Hâli”, Cumhuriyet Sokak, No: 12, 31 Mayıs 2015, s. 16-17.

35 Günay Aksoy-Berat Günçikan, “Murat Belge: HDP'ye Dünyada Öncü Gözüyle Bakılabilir”, Gündem, 28 Nisan 2015, s. 5.

36 “Seçim ortamına girdiğimiz günlerdeydi; bir mülakatta söylediklerimin yanlış yorumlanmasından ötürü oyumu HDP'ye vereceğimi yazmıştım. Şimdi seçime bir haftadan az kaldı. O zaman verdiğim kararı değiştireceğimi sanmıyordum, değiştirmedim de. Değiştirmemi gerektirecek bir sebep olmadı.” (Murat Belge, “Oyum Gene HDP'ye”, Taraf, 2 Haziran 2015... <http://www.taraf.com.tr/yazarlar/oyum-gene-hdpye/>).

37 ‘Küresel/Yerel Düşünce Platformu’nun Taksim, Hill Oteli’nde ‘kapalı/davetli’ yöntemiyle

size birkaç seviyesizlik örneği!

Hadi Uluengin'den, “Bütün bücürler gibi bizim ‘sol’ (!) da boyundan büyük lâf paralamakta pek üstattır. Dolayısıyla ‘tarihin çöplüğü’ ifadesini de ziyadesiyle sever... Çoktan tarihin çöplüğüne gitti demiyorum ama bizim ‘sol’ çoktan ‘tarih dışı’ kaldı”!³⁸

---

gerçekleşen “Solda Yeni Arayışlar” temalı söyleşide Türkiye Komünist Partisi (TKP) politbüro üyesi, Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) kurucularından ve MYK üyesi, çevirmen/ yazar Zülfü Dicleli, TBKP'nin yıllar öncesinde yayınladığı (1990) “Yenilenme (Kongre)Tezlerinde dile getirip, “Yıllar öncesinde dile getirdiğimiz, kaleme aldığımız ‘Yenilenme Tezleri’nde bugünün dünyasını oldukça iyi okumuşuz,” vurgusuyla ekledi:

“Kolektifliğe dayanan düzen çöktü, buna karşı bireysel çıkarlara dayalı sistemler de çöküyor. İnsanlık yeni bir kırılmanın eşiğinde. Bireye dayalı, finansa dayalı sistem de yürümedi, çöktü. Bir diğer olgu da ‘düşmana dayalı’ kapitalizm de çöktü. Yeni bir döneme geçiliyor. Türkiye’de de devlete bağlı politikalar artık sona eriyor.”

“Biz topyekûn kapitalizmi yıkmaya çalıştık zamanında. Ama gördük ki yıkamadık, başaramadık. Artık bir sistemi dışından yıkma dönemi de bitmiştir. Sistemi dönüştürmek, değiştirmek ise mümkündür.”

“Kapitalizm de şöyle ya da böyle, insanlığın yarattığı bir sistem, onu yıkarak ondan daha iyisini kurmaya çalışan sol; yıkarak kuramadı. Ama, içinden, değiştirerek insanlık adına önemli başarılı kazanımlar elde etti, edebilir...”

“Dini tarikatların örgütlenmesi neden hâlâ yasak? Tüm cemaatler, tarikatlar açık olarak, legal şekilde örgütlenmeli. Bu sayede de ne dedikleri, neyi amaçladıkları açıkça bilenebilsin.”

“AB süreci Türkiye’nin değişimi, dönüşümünü sağlıyor. Kapitalizm ise, değişimi ve dönüşümü bütün yıkıcılığına rağmen sürdürüyor. Değişim süreklilik içinde devam ediyor. Değişimler bazen o kadar hızlı ve sürekli oluyor ki, değişimi formüle edecek, yaşama uygulayacak bir ‘sürekli reform partisi’ gerekli. Yeni sol bunu başarabilirse, reformları yapabilecek konumda olursa başarılı olabilir...”

“Küreselleşme, kapitalizmi de değiştiriyor. Kapitalizmi, devam edebilmek için, bugünün insanının ruh dünyasını etkileme ve yönlendirmeye çalışırken, kendisi de değişiyor. Küreselleşirken; -basit olarak söylesek- her tarafa ‘Coca-Cola egemen olacak’ gibi algılanmıştı. Şimdi görüldü ki, öyle olmadı. Cola’nın yanında ‘lahmacun’ da küreselleşti...” (“Solda Yeni Arayışlar: ‘İnsanlık Yeni Bir Kırılmanın Eşiğinde’...”, <http://www.yenidenatilim.com/?&Bid=113943>)

Türkiye Komünist Partisi eski Genel Sekreteri Nabi Yağcı da ‘Zaman’dan Bünyamin Köseli’nin, “Sol ideoloji özü itibarıyla değişime açık olması gerekirken Türkiye’de muhafazakâr bir yapıya bürünüyor, değişime kafa tutuyor. Böyle bir anlayış dünyaya yeni ne sunabilir?” sorusunu şöyle yanıtlıyordu:

“Tabii bir şey katabilmesi için kendisini değiştirmesi, değişimi görmesi gerek. Bunu yapmazsa bir şey katamaz. Devletçi ekonomiyi savunuyorsa bugün küresel kapitalizm ekonomisine ne verebilirsiniz? Üretim tarzı değişmiş, sanayi değişmiş... Tarihsel bir misyon eda eden işçi sınıfı yok. Sen bunu da veremezsen. Kendi toplumunu göremiyorsan insanlığa ne verebilirsiniz ki?

Meşhur laftır. Dünyayı değiştirmeden önce kendini değiştir... Ama bu karşılıklı bir süreç. Dünyanın değişimini anlarsan bu süreç başlar. Mesela ilk baştan bu yana felsefeye, tasavvufa gerekli özeni göstermedim. Ben buna pişmanım.” (Bünyamin Köseli, “Nabi Yağcı: Derin Devlet Uyanmak İçin Çözüm Sürecini Bekliyor”, Zaman Pazar, 7 Nisan 2013... http://www.zaman.com.tr/pazar_derin-devlet-uyanmak-icin-cozum-surecini-bekliyor_2074837.html)

38 Hadi Uluengin - “Nevruz ve Tarih Dışı Sol”, Taraf, 23 Mart 2013, s. 9.

2007’de AKP’den milletvekili seçilen -ancak 2011’de aday gösterilmeyen- eski “solcu” Reha Çamuroğlu’ndan, “Devrim olsaydı, Türkiye’de solun birbirini kesme süreci başlayacaktı”!³⁹

Hasan Bülent Kahraman’dan, “Türkiye’de bir sol var; tarihi hayli eskiye, Meşrutiyet’e kadar gidiyor... Fakat bu kişilerin, aydınlar, öncüler, bilenler olarak toplumsal bir kitlesi, tabanı yok”!⁴⁰

Dicle Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç Dr. İlhan Kaya’dan, “Solun sorunu, özgürlükçü olamamasında. Statükocu olmasında. Özgürlükler konusunda AKP’den geri kalmasında. Hatta bazen MHP’nin bile gerisine düşmesinde... Solun sorunu, kendini yenileyememesinde. Geçmişin paradigmatları ile değişen toplumu ve siyaseti anlamaya çalışmasında. Hızla değişen toplumsal talepleri algılayamamasında. Bunlara çözüm üretmemesinde... Solun sorunu, çağdaş olamamasında. Zamanın ruhunu okuyamamasında. Evrensel dili yakalayamamasında... Solun sorunu, sınıfsal olmasında”!⁴¹

“Tarih dışı”YMIŞ! “Birbirini kesecek”MİŞ! “Tabanı yok”MUŞ! “Sorunu, sınıfsal olmasında”YMIŞ! Bu “zekâ küpleri”nden biri kalkıp da “değişen toplumsal talepler”in “ne” olduğu; “zamanın ruhu”nun “neye” tekabül ettiği, “evrensel dil”in “neden” olduğu konusunda dişe dokunur bir lâf söylese, emin olun ki gam yemeyeceğiz... Ama n’eylersiniz; büyük söz edip hiçbir şey söyleme sanatı, ne yazık ki günün en gözde mesleği!

Sormadan geçmemeli: Sınıfsal olmamalı da ne olmalı(yız)?! “Evrensel”? “Yerel”? “Küresel”? “Küyerel”? “Bireysel”? “Ulusal”? Bir cevap verin, yahu!

Bir şeyin altını çizmeli(yiz): Kendisini ulusla, ülkeyle, dinle, mezheple, mahalleyle açıklamayan/ açıklaması da mümkün olmayan radikal sosyalist hareketin işi kolay değildir; ve hiçbir pragmatizmle, “hümanist” ya da “popülist” gerekçeyle açıklanamaz. Eduardo Galeano’nun, “Bakışlarını geriye çevirmiş bir peygamberdir tarih: Olmuş olandan hareketle ve olmuş olana karşıt olarak gelecek olanı haber verir,” diye betimlediği tarih bunun örnekleriyle doludur.

Çünkü “Sosyalistlerin başarısızlığının kanıtı olarak milliyetçilerin ve dincilerin başarısı, kitleselleşmesi gösterilir! Ama sosyalistlerin derdi, (Kürt-Türk fark etmez) milliyetçilerin ve İslâmcıların başardığını başaramamak değil ki... Tersine insanları din ve millet formatı dışındaki sahici bir özgürlüğe ve eşitliğe sevk edebilmek...

Devrimcilerin derdi Türklerin Birliği ya da Kürtlerin Birliği olamaz ki... Devrimciler millî ve dinî kimliklerin ötesinde ancak ezilen sınıfların enternasyo-

39 Kürşad Oğuz, “Reha Çamuroğlu: İyi ki Devrim Olmamış”, Radikal Kitap, Yıl: 12, No: 676, 28 Şubat 2014, s. 6-8.

40 Hasan Bülent Kahraman, “Bir Avuç Hüsrân, Sabah, 27 Şubat 2015, s. 24.

41 İlhan Kaya, “Solun Sorunu”, Radikal, 3 Aralık 2013, s. 16-17.

nal kimliğiyle var olabilirler. Çünkü hem teorik kitabımızda hem pratik defterimizde şöyle yazar: “Bu kavga en sonuncu/ Kavgamızdır artık/ Enternasyonal’le/ Kurtulur insanlık!”⁴² Yanlış mı?

HDP NEDİR, NEYE YARAR

Arzu Yılmaz’ın hakkında önceleri, “HDP, Türk solunun inanmadığı, Kürt kitlesinin anlamadığı, PKK’nin kavrayamadığı bir paradigmaya hayat verme misyonuna soyunuyor,”⁴³ saptamasını dillendirdiği veya Haşmet Babaoğlu’nun, “Artık kabul edilmeli ki... Türkiye için... Kürtler için... Hatta doğrudan Kürt siyasal hareketi için de... Türkiye solunun kaybetmeyi zevk edinmiş döküntülerinden destek alan; ABD’nin en şahin odaklarıyla temas kurup bir yandan da ‘anti-emperyalist’ sloganlar atan, zaman zaman ‘paralelci’, zaman zaman da Cihangir ağzıyla konuşan HDP daha işin başında kötü bir projeydi,”⁴⁴ dediği HDP bizim için en kaba tanımıyla inorganik⁴⁵ ve popülist-pragmatik bir oluşumdur.

Söz konusu eklektik oluşum için “HDP, solun tarihi zaaflarını giderebildiği oranda yeni Türkiye için umut olacaktır. Bu nedenle diyoruz ki, HDP sadece seçim sürecinin bir partisi değil, aynı zamanda alternatif bir projedir,”⁴⁶ türünden bir “abartı”ya “evet” demek mümkün değilken; onun nihayetinde bir ittifak/“birlik” girişimi olduğunun altı da çizilmelidir.

İptida Kongre girişimiyle devreye sokulan söz konusu ittifak/“birlik” girişimi kendisini, “Kongre Girişimi halk hareketidir,”⁴⁷ diye tanımlayarak; “Hep birlikte keşfediyoruz... Bütün renkler bir’leşiyor...”⁴⁸ diye de ekliyordu!

Ertuğrul Kürkçü’nün de, “Önceki oluşumlara benzemiyor... Kongre herkesi kapsayacak,”⁴⁹ notunu düştüğü girişimin hedefini Sebahat Tuncel, “Toplumsal

42 Melih Pekdemir, “Sosyalistler ‘Ezik’ midir?”, Birgün, 18 Mart 2013, s. 9.

43 Arzu Yılmaz, “HDP mi Patlar, BDP mi Çatlar?”, Radikal İki, 27 Ekim 2013, s. 4.

44 Haşmet Babaoğlu, “HDP Kötü Bir Projeydi, Anlamayan Kalmadı!”, Sabah, 10 Ekim 2014, s. 4.

45 “Organik bir parti hâline hiç değilse henüz gelememiş olması, yani toplumsal mücadeleler alanlarına birleşik bir müdahalede bulunmayan bir parti oluşu, HDP’nin esas itibarıyla seçimlerde ve seçimler aracılığıyla (sonra da mecliste) siyaset eden bir parti olması anlamını taşıyor. Yani HDP’nin koalisyon senaryolarına dair bir stratejisi muhtemelen var ama mesela kamu emekçileri hareketinin yeniden inşasına dair bir stratejik perspektifi yok... Bu durum, HDP’nin sosyal mücadele ve direnişler içerisinde kökleşmeye dönük sistemli bir faaliyetle kendisini inşa edecek mekanizmaları olmadığı anlamına geliyor. ‘Organik’ bir parti hâline gelemeyince, yani mücadele alanlarına ilişkin bütünlüklü bir faaliyetin olmadığı koşullardaysa her siyasal dönemeç krizlere yol açmaya aday.” (Foti Benlisoy, “HDP’nin ‘Topuğu’, Yani Zayıf Noktası Ne?”, 18 Haziran 2015... <http://baslangicdergi.org/hdpnin-topugu-yani-zayif-noktasi-ne/>).

46 Ömer Ağın, “HDP Yeni Türkiye’dir”, Gündem, 21 Mayıs 2015, s. 6.

47 “Kongre Girişimi Halk Hareketidir”, Evrensel, 11 Ekim 2011, s. 7.

48 “Hep Birlikte Yeniden”, Gündem, 15 Ekim 2011, s. 8.

49 “Ertuğrul Kürkçü: Kongre Herkesi Kapsayacak”, Gündem, 14 Ekim 2011, s. 8.

olanı siyasallaştırmak, siyasal olanı toplumsallaştırmak” biçiminde formüle ediyordu⁵⁰ ki, bu hâli de Ufuk Uras, “Memlekette barış, adalet, emek ve demokrasi merkezli bir kolektif siyaset alanından yola çıkılarak ve her türlü felakete karşı Nuh’un Gemisi’nde buluşma”⁵¹ olarak sunuyordu...

“Nuh’un Gemisi” veya “Her ne olursan ol yine de gel” diyen “Mevlana Tekesi” de, elbette bir ittifaktır/“birlik”tir...

Ancak! “Sol bu kez birleşecek... Daha önce denendiği gibi denemiyoruz. Bu kongrenin bileşenlerinin hiç birisi, kendi siyasal yapılarını feshetmek zorunda değil. Geçmişteki birlik deneyimlerinden en önemli farklarımızdan biri bu,”⁵² diyen Sırrı Süreyya Önder’in formülasyonu; Aydın Çubukçu’nun, “Bölünme olmadan birlik olmaz,”⁵³ diye altını çizdiği gerçeklik karşısında nasıl olacaktır?

“Olursa” da neye benzeyecektir?!

Daha ayrıntılandırmak gerekirse, *“Türkiye’nin en alt sınıfının büyük çoğunluğunu oluşturan Kürtler, Türk solunun yüzü suyu hürmetine değil, kendi kaderini özgürlük lehine dönüştürmek ve bunu da tüm Türkiye halklarıyla beraber gerçekleştirmek için solda ısrar ediyor,”*⁵⁴ derken; abimiz Şaban İba’nın, *“Benim geldiğim devrimci gelenek geçmişte Kürt özgürlük mücadelesini her yerde korumaya ve kollamaya çalışırdı. Şimdi işler tam tersine döndü. Kendi geleneğim dahil, Türkiye ve Kürdistan’da devrim, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde önemli bir varlık gösteremeyen sosyalist hareketler, artık Kürt Özgürlük Hareketi tarafından korunuyor ve kollanıyor,”*⁵⁵ itirafındaki realite ekseninde bu nasıl olacak ve neye benzeyecektir!?

Belirtmeden geçmeyelim ittifak iltihak değildir, olmamalıdır da!

Yeri geldi hatırlatalım: Abdullah Öcalan Kürt Yurtsever Hareketi’nin lideridir ve de “Öcalan’ın ‘Türkiyelileşme Projesi’nin ilk adımı olan HDK 3. Genel Kurulu’nda Sırrı Süreyya Önder ilk defa, seçim değil, stratejik işbirliği sözünü verdiklerini belirtir”ken;⁵⁶ Selahattin Erdem, “HDP Projesinin mimarı olan Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan”dır;⁵⁷ Filiz Koçali, “HDP için konuşmaya başlayanlar söze ‘önderlik projesi’ diye başlıyor”lar;⁵⁸ Ayhan Bilgen, “HDP’nin biza-

50 Pınar Öğünç, “Kongre Gelecek, Dertler Bitecek mi?”, Radikal, 14 Ekim 2011, s. 6.

51 Ufuk Uras, “Nuh’un Gemisi”, Gündem, 23 Ekim 2012, s. 7.

52 Miraç Zeynep Özkartal, “BDP İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder: Vekil Odası Cezaevi Hüccesinden Küçük”, Milliyet, 9 Ekim 2011, s. 23.

53 “Aydın Çubukçu: Birlik Devrimciliğin Adıdır”, Birgün, 28 Eylül 2011, s. 6.

54 İrfan Aktan, “Ulan Kürt Oğluyam, Üstelik Devrimciyim!”, Radikal İki, 4 Mayıs 2014, s. 4.

55 Şaban İba, “HDK-HDP Kulvarında Yol Almak”, Gündem, 9 Ağustos 2014, s. 5.

56 Tarık Işık, “HDK Genel Kurulu’nda ‘Özgünlük’ Vurgusu”, Radikal, 27 Ekim 2013, s. 9.

57 Selahattin Erdem, “HDP Puslu Yollarda Yürüyerek İlerledi”, Yeni Demokratik Ulus, 2-9 Haziran 2015, s. 16-17.

58 Filiz Koçali, “Hep Birlikte Yenilenmeye”, Gündem, 15 Nisan 2014, s. 10.

tihi kendisinin bir Öcalan projesi”dir⁵⁹ notunu düşmektedirler!

Bu kadar da değil; “Ben Mahir Çayan’ın çizgisiyle, onun sempatanlığıyla başladım bu mücadeleye. 40 yıldır Mahir’in çizgisinin kavgasını yürütüyorum. Mahir’in bana verdiği bir emanettir ve ben 40 yıllık süre içerisinde bu emaneti kavga boyutu ile en iyi şekilde yerine getirmek için uğraştım. Şu anda da bu emaneti teslim ediyorum... İsyanı 40 yıldır yaptık biz ve şu an barış ve müzakere sürecini yürütüyoruz,”⁶⁰ demektedir Abdullah Öcalan... Bunun, Kürtlerin mücadelesi açısından geçerliliği bir yana, Türkiyeli sosyalistler, egemenlerle (AKP ya da herhangi bir düzen temsilcisi) neyin müzkere sürecini yürütmektedirler? Sınıf mücadelesinin mi? Ya da, bir başka ifadeyle, HDP içerisinde “sınıf mücadelesi”nin yeri nedir?

O hâlde şimdi, hemen kulak verilip, anımsanmalı/ anımsatılmalıdır Che Guevara’nın, “Ben kurtarıcı değilim. Kurtarıcı diye bir şey yoktur. İnsanlar kendilerini kurtarırlar”; Jiddu Krishnamurti’nin, “Hakikat için otoriteden kurtulmanız gereklidir”; Noam Chomsky’nin, “Kahramanların değil, iyi fikirlerin arayışında olmalıyız,” sözleri!

Devamla “HDP nedir?” sorusunun yanıtını ararsak, bakın Mayıs 2013’te Murat Karayılan ne diyor: “Bir zihniyet dönüşümü sürecindeyiz. On yıldır, aslında on yıldan fazladır, ama on yıldır çok yoğun bir biçimde gündemimizde bir zihniyet değişimi var. Vicdan devrimi temelinde yeni bir devrimci tip, yeni bir model yaratmak istiyoruz. PKK yeni bir modelin peşinde. Bu modelin içinde herkes vardır. Kimseyi dışlamaya gerek yok. Çoğulculuk esastır. Her düşünce olmalı, çoğulculuk olmalı. Yeni paradigmanın özü şudur, öncü parti iktidar olmamalıdır. Biz şimdi iktidar olmak için savaşıyoruz; halk iktidarının oluşması için, demokratik toplum için mücadele ediyoruz...”⁶¹

Hemen belirtelim: Bu saptamaların hiçbirisine katılmıyoruz; ancak bu projenin içinde yer alan ve kendisini Marksist-Leninist olarak tanımlayanlar ne diyor? Merakımız budur!

Ha, bu noktada TKP’lerden birisi “adına” Murat Çakır’ın, “Farklı kesimlerin oluşturduğu devrimci-demokratik bir çatı olan HDP’ye sınıf partisiymiş gibi davranmak temel yanlıştır. Farklı ezilen ve sömürülen kesimlerin temsilcilerini, Kürt Özgürlük Hareketi’ni ve elbette komünistler ile sosyalistleri bir araya getiren bir siyaset aracı olarak HDP’den beklenecek olan, sınıf mücadelesine yeni olanaklar sunacak bir demokratikleşme ve barış sürecinin önünü açacak mevzi-

59 Ayhan Bilgen, “Öcalan Gölgesinden Öcalan Damgasına”, 23 Haziran 2014, s. 8.

60 “Öcalan’dan Mahir Çayan Çıkışı”, Yurt Gazetesi, 18 Ekim 2013... <http://www.yurtgazetesi.com.tr/politika/ocalandan-mahir-cayan-cikisi-h43342.html>

61 Murat Karayılan, aktaran: Arzu Yılmaz, “HDP mi Patlar, BDP mi Çatlar?”, Radikal İki, 27 Ekim 2013, s. 4.

ler kazanması ve böylelikle otoriterleşme tandansını durdurup, egemen sınıfları geri adım atmaya zorlamasıdır,”⁶² demesine gelince: “HDP, birleştirici ve barıştıracı”⁶³ ya da “Eşitsizliğe ve saygısızlığa son hareketi”⁶⁴ vurgusuyla betimlenen -herkesi içeren- bu proje “Kime karşıdır?” sorusunun yanıtı boşluktadır...

HDP elbette sınıf partisi değildir; ama bu saptamayı yapmak, onun her dediğini ve yaptığını onaylamak, ya da eleştiriden muaf tutmak anlamına mı gelir? Biz, tersini düşünüyoruz: bunun altını çizmek yetmez; pragmatik tutarsızlıkları/“iddiaları” da mahkûm edilmelidir değil mi?

Dememiz o ki, “Türkiye sınıf mücadelesi ve politik oluşumlar tarihinde HDP, bir ilktir. HDP, çok sayıda ve birbirinden oldukça farklı siyasal, programatik anlayışlara ve hitap ettikleri sınıf bakımından farklı ideolojilere sahip olanları, birbirleriyle bir araya gelemeyenleri bir araya getirme başarısıdır. Bu ona, bundan dolayı da tarihi bir misyon yüklemektedir... HDP, ‘zamanın ruhu’dur,”⁶⁵ diyerek; kayd-ı ihtiyat noktalarını görünmez kılmak radikal sosyalistler için doğru bir tutum olamaz!

Kaldı ki HDP’nin “Ne”liğine ilişkin olarak Melik Kara’nın saptamaları gerçeği yansıtmaktadır:

“HDP, sadece HDP değildir. Bu parti, Kandil’de kurumlaşan, Kobanê’de savaştan, Şengal’de alan tutan, Kuzey’de TSK’yla tepe manevraları yapan ve nihayet, TC hukukî rejimi doğrultusunda örgütlenmiş politik aygıtlar inşa eden Kürdistan Özgürlük Hareketi’nin arkasında oluşuyla çok değerlidir...”

HDP, Kürt Hareketi’nin partisidir. Bu, asıl ve dinamik gerçektir...

HDP, evet ve açıkça, Kandil’deki merkezin, İmralı’daki ‘önderlik’ iradesinin, Kobanê ve Şengal’de çarpışan gerillanın, TSK’yla tepe kontrolü manevraları yapan gerillanın varlığının, yasal politika alanındaki uzantısıdır. Ve evet, HDP, başka nedenlerden çok, asıl bundan dolayı değerlidir.

HDP, ideolojik olarak aslen Kürt Hareketi’nindir. Bu hareketin, ideo-politik hegemonya hamlesinin bir aygıtı olarak işlevlendirilmiştir. Bileşenler ise bu aygıtta, kısılmış ideolojik sesleriyle ilişmiştir.

HDP, politik olarak aslen Kürt Hareketi’nindir. Bu hareketin politik gerekleri doğrultusunda sistem politikası yapmaktadır. Bileşenler devrimcilikten, liberallikten veya reformculuktan gelişlerine göre, kendi meşreplerince yer almıştır

62 Murat Çakır, “Devrimci Pratik ve HDP”, Gündem, 11 Nisan 2015, s. 13.

63 A. Hicri İzgören, “Biz’ler HDP”, Gündem, 4 Haziran 2015, s. 15.

64 Murat Pakar, “Neden HDP?”, T24, 5 Haziran 2015... <http://t24.com.tr/yazarlar/murat-pakar/neden-hdp>, 12050

65 İbrahim Okçuoğlu, “Sosyalistler Neden HDP İle Yürüyor?”, Yeni Özgür Politika-Politikart, 12 Mayıs 2015... <http://www.gomanweb.org/index.php/tum-haberler/232-manset-haberleri/16767-sosyalistler-neden-hdp-ile-yuerueyor>

bu politik süreçte.

HDP, örgütsel olarak aslen Kürt Hareketi'nindir. Kürt politik topluluğu çekildiği anda bu partinin yerel örgütleri içi boş bir çuval gibi yere serilecektir. Bileşenler, bu örgütsel gövdeye azıcık varlıklarıyla eklenmişlerdir.

HDP, sosyolojik olarak aslen Kürt Hareketi'nindir. Bu hareketin etkisine girmiş milyonlarca Kürdün oylarını almaktadır ve oy gücünün her zaman ve yapısal olarak gövdesi Kürtlerdir."⁶⁶

Bunlar böyle olsa da Metin Çulhaoğlu'nun, "Ütopik, Proudhoncu vs bulsam bile, 'radikal demokrasi' dedikleri ve çok da özgün saymadığım bir sol anlayışı temsil ediyorlar. Bu sol bir proje, sağcı diyemeyiz,"⁶⁷ notunu düştüğü meselede, Murat Pakker de "HDP, toz pembe/ mükemmel, eleştiriden azade bir proje değil tabii ki. Yeni başlamış ve evrimleşmeye/ geliştirilmeye ihtiyacı olan bir proje. Geldiğimiz noktada HDP'yi eleştirmeden desteklemek de, desteklemeden eleştirmek de eşitlik, özgürlük ve adalet gibi değerleri sahiden dert etmiş olanların seçenekleri arasında olmamalı,"⁶⁸ diye eklerken; varsın "Deniz'lerin mirasını HDP'de büyütme"ten⁶⁹ söz eden sevgili Filiz Koçali, "HDP günü birlik sorunlar etrafında tartışılabilir bir gelecek iddiası değil,"⁷⁰ desin!

Ancak aslî soru(n) EMEP Genel Başkanı Selma Gürkan'ın işaret ettiği gibi, "HDP'nin nasıl bir parti olması noktasında düğümlenmektedir. İttifak örgütü mü, kitle partisi midir?"⁷¹

"İyi de bu hâliyle HDP neye yarar" mı?

"AKP'nin otoriter, hegemonik ve despotik karakteri ilk defa Kürtler başta olmak üzere Türkiye devrimci demokrasi güçlerini bir araya getirdi. Bu, tarihi bir başarıdır,"⁷² notu düşülen; HDP Eş Başkanı Figen Yüksekdağ'ın, "Bir istekle, hayalle, reel politikanın yaşamdaki gerçek ilişkilerin bulunduğu yer"⁷³ olarak tanımladığı HDP; Oya Baydar için "Karanlıktan önceki son çıkış"tır!⁷⁴

Ne olacağına sınıf mücadelesinin karar vereceği legal "geçiş örgütlenmesi"dir!

66 Melik Kara, "HDP'nin Seçimi ve HDP'yi Seçmek", <http://www.teorivepolitika.net/index.php/component/k2/item/535-hdp-nin-secimi-ve-hdp-yi-secmek>

67 Hatice İkinci, "HTKP Merkez Komite Üyesi Metin Çulhaoğlu: Sosyalistlerin Sesine Daha Çok Kulak Veriliyor", Birgün, 13 Mayıs 2015, s. 6.

68 Murat Pakker, "Türkiye'nin HDP'ye İhtiyacı Var!", T24, 4 Haziran 2015... <http://t24.com.tr/yazarlar/murat-paker/>

69 Filiz Koçali, "Deniz'lerin Mirasını HDP'de Büyütmek", Gündem, 6 Mayıs 2014, s. 7.

70 Filiz Koçali, "Örgütsel Sorular, Sorunlar...", Gündem, 22 Nisan 2014, s. 10.

71 "HDP İttifak Örgütü mü, Kitle Partisi mi?", Birgün, 21 Nisan 2014, s. 8.

72 "Esas Görev Şimdi Başlıyor", Yeni Demokratik Ulus, 10-17 Haziran 2015, s. 1.

73 Vedat Arık, "Halkların Demokratik Partisi HDP Eş Başkanı Figen Yüksekdağ: Haşarı Küçük Kız Büyüdü Dişli Bir Politikacı Oldu", Cumhuriyet Sokak, No:7, 26 Nisan 2015, s. 11.

74 Oya Baydar, "Karanlıktan Önceki Son Çıkış: HDP", T24, 3 Haziran 2015... <http://t24.com.tr/yazarlar/oya-baydar/karanliklan-onceki-son-cikis-hdp,12031>

Bu amorf, post-modern örgütlenmeye ilişkin olarak şunları vehmetmek ise, sadece ama sadece Demir Küçükaydın'a özgüdür!

“HDP'nin yapmaya çalıştığı, Hazreti Muhammet'in peygamberlik inmeden önce yapmaya çalıştığıdır denebilir. Bilindiği gibi, Hacer ül Esved'i kim taşıyacak diye birbiriyle kavga eden aşiretlerin kavgasını engellemek için taşı bir bezin ortasına koydurmuş ve hepsinin bir ucundan tutarak taşımalarını sağlamıştır. Ama nasıl Hazreti Muhammet bir süre sonra bu yolun yol olmadığını görüp, aşiret kardeşliği yerine Allah'ın kulluğu; totemler yerine Allah'ı geçirerek ve totemler düzenini yok ederek bu eşitliğin ve barışın sağlanabileceğini görmüşse; aynı şekilde bu hareket de ilerde ulusları dille, dinle vs. tanımlayan en gerici ulusçuluğa ve hatta uluslara karşı bir harekete dönüşebilir. Eşitlik diye bir derdiniz olmazsa, onun nasıl sağlanabileceği üzerine bir düşünceniz ve tecrübeniz de olmaz... İşte HDP'de politik ifadesini bulan hareket, en azından eşitliği bu reddedişe karşı bir reddediştir. Bir atom savaşıyla canlıların yok olduğu bir dünyada; hayatın yeniden doğuşu gibidir...”⁷⁵

“Muhammed”? “Aşiretler”? “Totemler düzeninin yok edilişi”? “Uluslara karşı bir hareket”? “Eşitliğin reddinin reddi”? “Atom savaşı sonrasında hayatın yeniden doğuşu”?

Post-modern bir bilim-kurgu romanı tadında...

BİR KERE DAHA: RADİKAL DEMOKRASİ

Radikal demokrasi, “Dictum de omni et de nullo/ Her şeyden ve hiçbir şeyden bahsetmek” iken; düzen içilik konusunda “Bugünkü düzeni sürdürmek demek suç ve cinayeti sürdürmek demektir,” der Eduardo Galeano...

Bu notu bir kenara koyup ilerlersek; çerçevesini Ahmet İnsel'in, “Türkiye’de siyasetin, toplumsal sorunların müzakere yoluyla çözümünün arandığı alan olmaktan çıkıp büyük bir çatışmanın, zor ve şiddet politikasının bahanelerinin üretildiği bir zemine dönüştüğü bir dönemdeyiz... Yeni siyaset zemini inşa etmek, bugün birbirinden bütünüyle farklı, birbiriyle hiç kesişmeyen alanlara ait sorunlar gibi gözüküyor... sorun alanlarının, elbette içeriklerinin değil ama bunlara çözüm arama biçimlerinin ortaklığını gündeme getirmektir,”⁷⁶ diye tarif ettiği radikal demokrasi paradigmasının HDP (ve bünyesinde yer alan sol/sosyalist örgütler!) açısından siyasete yön veren biricik unsur olarak kabul edildiği, HDP'nin seçim beyannamesinde somutlaştırmış oldu...

Mülkiyet ilişkilerinin, insan ilişkilerinin karakterini tayin ettiği toplumlar da ana çelişkilerden çok, tali çelişkileri (mesela sosyal dönüşümleri, ekonomik

75 Demir Küçükaydın, “Sosyalistler Niçin HDP'ye Oy Vermeli?”, 15 Mayıs 2015... <http://blog.radikal.com.tr/politika/sosyalistler-nicin-hdpye-oy-vermeli-100288>

76 Ahmet İnsel, “Yeni Bir Siyasete Davet”, Radikal İki, 16 Eylül 2012, s. 10.

iyileştirmeleri) öne çıkarmak, varolan sorunları ortadan kaldırmaz; olsa olsa bu soru(n)ların şiddetini kısmen azaltarak düzenin devamını sağlar. Bu da sınıfsal perspektifin gözden yitirilmesine neden olur... Nitekim, radikal demokrasinin temel iddiası da budur: herşeyi tekil bir belirleyiciye (örneğin sınıf mücadeleleri) indirgeyen “büyük” projelerden feragat; itiraz söylemlerinin (etnisite, toplumsal cinsiyet, sınıf, din, çevre, vs.) eşdeğerliği.

Erol Katırcıoğlu'nun ifadesiyle, “Diğerlerini ‘düşman’ olarak görmeyen”⁷⁷ “HDP'nin ‘yeni yaşam’ vurgusunu taşıyan seçim beyannamesi, açıklanma şekli ve kullanılan dil açısından sol ve sosyal demokrat çevrelere daha cazip gelecek bir belgedir,”⁷⁸ der Güven Gürkan Öztan...

Elhak; haksız da değildir...

Ve Atilla Yayla'nın, ‘Solun adam olması’ni isteyenlerin toplu sol güzelleme-leri yapmak yerine, solun despotik, totaliter renklerini mülayim, liberal demokrasiyle uzlaşan çizgiden (sosyal demokrasiden) ayırması ve ilkini kınayıp dışlarken ikincisini teşvik etmesi gerekir,”⁷⁹ önerisiyle de -maalesef!- paralellik arz etmektedir...

Bu durumda sormak gerekmez mi: HDP'nin görevi/ misyonu sosyalist hareketi “ehlileştirerek” Atilla Yaylağillere “sempatik” gözükecek bir hâle getirmek mi olmalıdır?

GELENEKSEL İLİŞKİLER PRAGMATİZM(LER)İ

Aslı sorulursa, radikal demokrasi HDP'nin liberallerden geleneksel ilişkilere dek esneyebilen bir hat üzerinde yol alma olanağı sağlayarak, dinsel çevrelerden aşirete uzanan ve elbette ötekilere de “Hayır” demeyen siyasal pragmatizmine engin bir alan açıyor.

Haddinden fazla “geniş”likten malûl radikal demokrasi herc-ü merci Jean Christophe Grangé'ın “Kalabalık. Bundan daha iyi gizlenecek yer olmaz,”⁸⁰ saptamasını anımsatırken; karşımıza da şu haberdeki tabloyu dikiyordu:

“İşsizliğin en yoğun yaşandığı illerden biri Urfa'da AKP'nin yürüttüğü ‘din’ merkezli siyaset belirleyici durumda. AKP Diyanet, HDP Said Nursi, CHP ise aşiretlerle kazanma peşinde...”⁸¹

Aslı sorulursa ne HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın dinciliği

77 Erol Katırcıoğlu, “HDP Neden Yükseliyor?”, Gündem, 2 Haziran 2015, s. 6.

78 Güven Gürkan Öztan, “Sol ve Sosyal Demokrat Çevrelere Daha Cazip Gelecek Bir Bildirge”, Birgün, 22 Nisan 2015, s. 8.

79 Atilla Yayla, “Sağ Sol Meselesi”, Yeni Şafak, 16 Kasım 2013, s. 14.

80 Jean Christophe Grangé, Koloni, Çev: Tankut Gökçe, Doğan Kitap, 23. Baskı, 2009, s. 145.

81 Murat Sabuncu, “AKP Diyanet’le Sıkıştırıyor, HDP Said Nursi ile Yanıt Veriyor”, Cumhuriyet, 9 Mayıs 2015, s. 15.

eleştirme bahanesiyle, “Kur’an’da bunun yeri var mı?”, “Gerçek İslâm böyle mi ya?” türünden dini tonlu söylem kullanarak puan toplamaya çalışmasının onaylanması ne de şu tür söylemlerin herhangi bir “gerekçe”yle kabulü mümkün değildir!

i) “Bu dinin önderleri başta Hz. Peygamber olmak üzere, bizlere, zenginliği, lüksü, israfı öğretmediler. Hazreti Muhammed geriye servet olarak Allah’ın emirlerinden ve kendi yaşam tarzından başka bir şey bırakmadı. Bunun dışında mirası var mı? Yok. Bize diyorlar ki Hz. Peygamber’in yolundan gidiyoruz. Allah yalancının belasını versin mi?”⁸²

ii) “Peygamberimiz Hz. Muhammed Medine’de tüm inançlar yönetime katılsın diye bir hukuk düzenledi... Domuz eti yemedim. Alıntı yaptıkları Alman gazetesinde öyle bir şey yazmıyor. Bana yapılan her hakaret temsil ettiğim siyasi görüşe de yapılmıştır... Kürt’üm Müslüman’ım solcuyum.”⁸³

iii) “Ben bir Müslüman evladım. Müslüman’ın bir tane kiblesi, Kabesi vardır o da Mekke’dedir. Bunun dışında da hiçbir zaman bir şey söylemedim... Bir Müslümana ‘dinsiz’ demek, bir Müslümana ‘kafir’ demek günah mıdır değil midir, cevabını versin.”⁸⁴

iv) “Kendine ‘Müslüman’ım’ diyenler, meydanlarda bize ‘Zerdüş’t’ deyip hakaret ediyorlar. Bunlar Hz. Muhammed’in yolundan değil, Yezid’in yolundan gidiyorlar.”⁸⁵

v) “Kürtler tarih olarak da Araplardan sonra Müslümanlığı kavim olarak kabul eden ilk topluluklardandır. Ve çok daha muhafazakâr bir toplumdur Türk toplumuna göre. Bir Cumhurbaşkanının elinde Kürtçe Kur’an-ı Kerim’le gelmesi tepkiye yol açmış. ‘Biz Kur’an’ı yüzlerce yıldır okuyoruz, anlıyoruz, uyguluyoruz, ilk defa görmüyoruz,’ diyorlar. Ben de dedemden, annemden Kur’an dersi aldım. Arapçası’na çok hâkim değilim fakat bütün duaları, sureleri bilirim. Medrese eğitilmiş, çok saygın bir din âlimiydi dedem Hacı Mehmet Ali.”⁸⁶

Bunlar böyle olunca Siirt’te Kutlu Doğum Haftası mevlidinde konuşan HDP Milletvekili Adayı Prof. Dr. Kadri Yıldırım, İslâm’ın hem demokratik hem de cumhuriyetçi olduğunu ileri sürerek, “Hz. Muhammed de en büyük devrimcidir. Devrim nedir? Devrim, kötünün yerine iyiyi getirmektir,”⁸⁷ demesinde şaşırtıcı

82 “Demirtaş: Müslüman Böyle Yaşayamaz”, Posta, 26 Nisan 2015, s. 13.

83 “HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’tan Önemli Açıklamalar”, Hürriyet, 27 Mayıs 2015... <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/29124975.asp>

84 “Müslüman’ın Bir Kâbe’si Vardır”, Milliyet, 17 Mayıs 2015, s. 21.

85 “HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş: Bunlar Yezid’in Yolunda”, Hürriyet, 2 Haziran 2015, s. 23.

86 Serpil Çevikcan, “Selahattin Demirtaş: Silahla Alınan Oyun Kıymeti Yok”, Milliyet, 24 Mayıs 2015, s. 21.

87 “HDP Milletvekili Adayı Yıldırım ‘Kutlu Doğum’ Etkinliğinde Konuştu: Hz. Muhammed

bir şey olabilir mi?

Ayrıca bu kadarla da sınırlı değil; irrasyonali rasyonalleştiren bir şey daha var.

Bahadır Özgür'ün haberindeki gibi: “Cumhuriyet tarihi boyunca muhafazakâr çizgiden hiç sapmamış, 12 yıldır da AKP'ye destek veren aşiretler peş peşe HDP'ye katıldı. Katılımların daha da artacağı ifade ediliyor. Bu büyük ‘siyasi göç’ün arkasında yatan neden Kobanê'deki kırılma, aşiretleri HDP'ye çeken ‘gizli güç’ ise İkna Komisyonları...”

Aşiretlerin HDP'ye ilgisinde Batman ve Ş. Urfa ön planda. Batman'da AKP'ye destek veren ve tahminlere göre bölgede 20 bine yakın oy potansiyeli bulunan Raman aşireti HDP'yi tercih etti. Yine Tarım Bakanı Mehdi Eker'in de akrabaları olan Batman'ın etkili ailelerinden Alpahanlar'dan da (Maladina) 300 kişi HDP rozeti taktı.

Van Başkale İlçesi'nde yıllardır AKP teşkilâtını yöneten aileler de istifa ederek yürüyüş yapıp HDP'ye katıldıklarını ilan ettiler.

En büyük katılımlardan birisi ise aşiretlerin ve köklü ailelerin siyasette etkili olduğu Ş. Urfa'da gerçekleşti. Suruç'un 5 büyük aşireti; Erdoğan, Kılıçaslan, Kalkan, Şahin ve Boydan'lar tıpkı diğerleri gibi toplu olarak ilçede bir yürüyüş düzenleyip HDP ilçe binasına gittiler. 12 yıldır AKP'nin ilçe teşkilâtını yöneten siyasetçilerin neredeyse tamamı bu 5 aileye mensup.

Diğer bir ses getiren katılım da Adıyaman'ın Kahta İlçesi'nde oldu. Türkiye'nin en büyük aşiretlerinden Rışvan aşiretinin lideri ve Kurtuluş Savaşı döneminde büyük başarılar göstermiş, Mustafa Kemal'in de övgüyle bahsettiği Hacı Bedir Ağa'nın kızının mensup olduğu Turanlı ailesinden 12 bin kişi, yine toplu yürüyüşle HDP saflarına geçti. Meclis'e muhafazakâr partilerden daima vekil vermiş, Kahta'da belediye başkanlığını yürütmüş Turanlı aşiretinin katılımında Rışvan aşiretinin önde gelen ismi Dengir Mir Mehmet Fırat'ın etkisi büyük elbette.”⁸⁸

Ve bir şey daha: HDP İzmir 1'inci bölge 3'üncü sıra milletvekili adayı, kızımız sanatçı Pınar Aydınlar'ın, “İzmir'de göç alan mahallede yaşayıp fabrikada çalışan kadına da gidecek, yalıda oturan, şirket yöneten kadına da. Seçimde ‘kalbine yaslanarak’ konuşup, oy isteyeceği”ni açıklaması⁸⁹ ya da HDP G. Antep milletvekili adayı Celal Doğan'ın, CHP yerine HDP'yi tercih etmesinin sebebi-

---

En Büyük Devrimcidir”, <http://haber.sol.org.tr/turkiye/hdp-milletvekili-adayi-yildirim-kutlu-dogum-etkinliginde-konustu-hz-muhammed-en-buyuk>

88 Bahadır Özgür, “HDP Aşiretleri Nasıl İkna Etti?”, Radikal, 11 Mayıs 2015... http://www.radikal.com.tr/politika/hdp_asiretleri_nasil_ikna_etti-1354021

89 Elif Demirci, “HDP'li Aydınlar: O Barajı Kurutacağız”, Radikal, 18 Nisan 2015... http://www.radikal.com.tr/politika/hdpli_aydinlar_o_baraji_kurutacagiz-1338506

ni, HDP dışında AKP'yi durduracak başka siyasi parti olmadığı için tercih ettiği vurgusuyla, "Milletvekili olma arzusu ile HDP'ye gelmedim. Siyasi partiler bir mebus atölyesi değildir. Ülkeyi yönetme arzusu olan partilerdir. Bu ülkede o işi yapacak parti yok. O nedenle buradayım. Çok kutsal saydığım bir dava için buradayım,"⁹⁰ demesi gibi!

Ne demeli?!

Ha, bir de malum Altan Tan meselesi var!

Bu noktada kimileri bize, Çiçeron'un, "Omnis res eandem habet naturam ambigendi/ Bütün işlere iki taraflı bakmalıyız" saptaması ile "Kusursuz aramak, kimseyi sevmemek demektir," diyen Ermeni atasözünü anımsatıp, "Unius verbi damna grandia fere/ Tek sözle mahkûm etmek, büyük acelecilik" uyarısını dilendirebilir!

Ancak Altan Tan bu, ne dil sürçmesi ne de başka bir şey... Yaptıkları, söyledikleri bir değil, beş değil, on değil... O, HDP'den bir "Kürt AKP'si çıkarma"nın peşinde bir Kürt politikacısı...

CNN Türk'teki 'Seçim Özel' programına, "Selahattin Bey ben inançlı bir Müslüman'ım ve tek kiblemiz var o da Kabe'dir dedi, böyle bir laf daha Kemal Kılıçdaroğlu'ndan duyulmadı,"⁹¹ diyen odur...

2007'de Alevîler ve sosyalistler için "Tencerenin kapağı Marksist ve Alevî çizgidedir. Bugün PKK'nın yönetici kadrosunun önemli bir kısmı Pazarcık, Elbistan ve Tunceli kökenlidir. Çoğu Stalinist bir anlayıştan geliyor. Tencerenin kendisi ise Sünnî, Şafi ve Nakşibendi'dir. Dolayısıyla bugün tencereyle kapak arasında bir uyum sorunu vardır... 22 bağımsız DTP'li içinde namaz kılan, Ramazan orucunu ful tutan bir tek kişi yok,"⁹² diyen de!

Ve yine O, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı eleştirirken Kur'an'ı Türklere Kürtlerin öğrettiğini vurgusuyla şunları ekleyendir:

"Cumhurbaşkanı elinde Kur'an, Kürdistan'da geziyor. Kurban bu Kur'an'ı Kürtler ezbere biliyor, ezbere. Başımızın gözümüzün üzerinde Kur'an'ın yeri var. Kürtler Türker'den 200 sene önce Müslüman oldular. Bütün dini, diyaneti Kürtler, Türk kardeşlerine öğrettiler. Bu halk ile İsmet İnönü, Kemal Atatürk baş edemedi. Nemrut bile baş edemedi. Bu halk Bediüzzaman Said Kürdi'nin torunlarıdır. Fatih Sultan Mehmet'in hocası Kürt'tü. Götür Kur'an'ı götür, Marmaris'te, Bodrum'da, İzmir'de göster. Rizeli müteahhitlere göster, hırsızlık yapmasınlar..."⁹³

90 Hasan Kırmızıtaş, "HDP Adayı Celal Doğan: Barajı Aşmazsak Kıyamet Kopmaz", Hürriyet, 7 Mayıs 2015... <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/28944096.asp>

91 <http://www.cnnturk.com/video/turkiye/altan-tanin-kilicdaroqluna-yonelik-sozleri-kizdirdi>

92 http://gomanweb.org/GOMANWEB2/koman_dosyalari/mustafa_elveren/mustafa64.htm

93 "Bu Halk ile İsmet İnönü, Kemal Atatürk Baş Edemedi", Cumhuriyet, 25 Mayıs 2015... http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/283832/_Bu_halk_ile_ismet_inonu_Kemal_Ataturk_bas_edemedi_.html

Uz atmaya gerek yok: Altan Tan, Altan Tan'dır ve ister gülün, ister ağlayın, radikal demokrasi bileşendir!

Ve konuya ilişkin bir not: “Sol siyaset, itiraz ve sorgulama merkezli olduğu için, pekâlâ dini de, kültürü de eleştiri konusu edebilir. Kendini Müslüman olarak tanımlayan birini solculuktan uzak tutmak bir sorun olabilir, ama bir solcunun İslâmı veya mevcut kültürel değerleri benimsemesi gibi bir şart ileri sürülemez, olsa olsa demokratlık adına ‘düşman’ olmaması beklenebilir...”⁹⁴

Hepsi bu kadar!⁹⁵

7 HAZİRAN YORUMLARI ve TAVIRLAR

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve AKP Ankara Milletvekili Dr. Bülent Gedikli, oy kullanma hakkına sahip herkesin 7 Haziran’da sandığa gitmesini isteyerek, “Atılacak her oy, Çanakkale Harbi’nde dağıtılan mermiler kadar değerli,”⁹⁶ dediği seçimde birçok şey oylandı!

Korkut Boratav’ın, “8 Haziran’da faşizme geçişi frenleyecek bir tablo da çıkabilir. Sadece ‘frenlemek’ dahi çok önemli bir kazanım olacaktır. Durdurmak ve geriletmek sonrasının işidir,”⁹⁷ diye betimlediği tabloda hemen herkes bir şeyi “seçip”, bir şeylerden “vazgeçse” de; ana eksen AKP karşıtlığı ile yandaşlığında somutlandı...⁹⁸

Etyen Mahçupyan, “Oyumu AKP’ye”⁹⁹ derken; onun bir başka versiyonu

94 Nuray Mert, “İslâmın Solundaki Boşluk”, Cumhuriyet, 4 Mayıs 2015, s. 5.

95 Ha bir şey daha: “Seçimlere yön veren en önemli kesimin dindar Kürtler olduğu gerçeği de bir kez daha ortaya çıktı. Düne kadar dini hassasiyet dolayısıyla sistem partilerinden taraf olan ‘Kürt kökenli kardeşler’ bugünden itibaren onların deyişle ümmete ihanet edenler ve bizi anlamayanlar oldu.

Ama Allah’a çok şükür, halkımızın gösterdiği bu hassasiyeti artık Büyük İnsanlık ve yeni siyaset anlayışıyla devam ettirmek hepimizin görevi. Halkımızın siyaset mekanizmasından beklentisi var. Bismillah dedik, asıl vazife yeni başlıyor. Farklılıklarla hep birlikte beraber başaracağız.

Elleri duaya kalkmış yüreği iman dolu anaların niyazıyla, halkımızın bu haklı zaferi Şeyh Said’in, Said-i Kürdi’nin ve mazlum şehitlerimizin gözlerini arkada bırakmayacak,” (Sefa Mehmetoğlu, “Halkların Zaferi ve Yeni Dini Anlayış”, Gündem, 12 Haziran 2013, s. 14) da deniliyor!

96 “Bülent Gedikli: Atılacak Her Oy, Çanakkale Harbi’nde Dağıtılan Mermiler Kadar Değerli”, Hürriyet, 5 Haziran 2015... <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/29200773.asp>

97 Korkut Boratav, “Marx’tan Seçim Yorumları ve 7 Haziran”, 5 Haziran 2015... <http://www.sendika.org/2015/06/marxtan-secim-yorumlari-ve-7-haziran-korkut-boratav/>

98 Hem de bu Halkın Türkiye Komünist Partisi (HTKP) Merkez Komite Üyesi Erkan Baş, “Birleşik Haziran Hareketi (BHH), en başa AKP’nin yenilmesi ve karşı devrimin durdurulması hedefini yazacaktır,” derken; Komünist Parti Merkez Komite Üyesi Kemal Okuyan’ın, “Tek ilkesi ‘AKP karşıtı olmak’ diye bir konumlanmış olamaz,” (Faruk Ayyıldız, “Komünist Parti Merkez Komite Üyesi Kemal Okuyan: BHH’nin Henüz Nokta Konmuş Bir Yol Haritası Yok”, Evrensel, 20 Ocak 2015, s.7) çıkışına karşın böyle oldu!

99 Nil Gülsüm, “Etyen Mahçupyan: Aşırı Güçle Hayallere Kapıldılar”, Yeni Şafak, 10 Şubat 2014, s. 12.

olan Hasan Cemal de, “Oyum HDP’ye, Erdoğan’a hayır demek için...”¹⁰⁰ veya Fazıl Say, “HDP barajı geçmelidir”¹⁰¹ ya da İlhami Mısırlıoğlu, “Oyum, amalı, fakatlı da olsa HDP’ye, ancak onların gerekçeleriyle değil!”¹⁰² dediler...

Bunda etken Ertuğrul Kürkçü, “Adalet ve Kalkınma Partisi ile bir işbirliği içerisinde olduğumuz iddiasına biz ancak gülebiliriz,”¹⁰³ çıkışı ve “Seni başkan yaptırmayacağız!” tutumu oldu.

Ancak bu hiç de kolay olmadı. Çetrefilli bir hâldi Ayçe Can’ın ifadesiyle, Bugün yine örtük milliyetçi ve ırkçı arkadaşlarımla tartışarak HDP’yi savundum, HDP’li arkadaşlarımla tartışarak sosyalistleri savundum, sosyalistlerle tartışarak yine HDP’ye oy istedim.”¹⁰⁴

Ha bunlara bir de, binlerce örneğinden yakinen tanık olduğumuz¹⁰⁵ seçim yolsuzluklarıyla birlikte baskı ve saldırıları da eklemek gerek.

Seçim kampanyası sürecinde sıkıntıları yorumlayan ve Yüksek Seçim Kurulu’nun aldığı/almadığı ihlâl kararlarının altını çizen Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Turgut Tarhanlı’nın, “Seçimin meşruiyeti gölgelendi”;¹⁰⁶ Bilgisayar Yüksek Mühendisi Cüneyt Göksu, Destekli Seçmen Kütüğü Sistemi’nin denetime açık olmadığı vurgusu;¹⁰⁷ oy kullanılan okul bahçelerindeki plakasız araçlar¹⁰⁸ da eklenmeli...

Ancak bu kadar da değil! Emniyet Genel Müdürlüğü, 7 Haziran’da yapıla-

---

100 Hasan Cemal, “Oyum HDP’ye, Erdoğan’a Hayır Demek İçin...”, 5 Haziran 2015... <http://www.yenidenatilim.com/?pnun=9149&pt=Oyum+HDPyüzde E2yüzde 80yüzde 99yeyüzde 2C+Erdoyüzde C4yüzde 9Fanyüzde E2yüzde 80yüzde 99a+hayyüzde C4yüzde B1r+demek+iyüzde C3yüzde A7in...++Hasan+Cemal>

101 “Fazlı Say: HDP Barajı Geçmelidir”, Cumhuriyet, 2 Haziran 2015, s. 7.

102 İlhami Mısırlıoğlu, Nuhun Gemisi Manifestosu - 2”, 6 Haziran 2015... <http://www.izmir-izmir.net/ilhami-misirlioglu-nuhun-gemisi-manifestosu-2-y4237.html>

103 “Kürkçü: İşbirliği İddiasına Güleriz”, Milliyet, 27 Mart 2014, s. 22.

104 Ayçe Can, “7 Haziran Genel Seçimleri: Liberalsiz Bir HDP mi, Yetmez Ama Evet”, 3 Haziran 2015... <http://gezite.org/liberalsiz-bir-hdp-miyetmez-ama-evet/>

105 30 Mart yerel seçimlerinde Kağıthane İlçesi’nde bazı sandıklarda seçim sonuçlarının AKP lehine değiştirildiği iddiaları üzerine 29 sandık başkanı hakkında ayrı ayrı açılan davalardan biri karara bağlandı. İstanbul Adalet Sarayı’nda bulunan 13. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen karar duruşmasına tutuksuz sanık Ebru Doğan Katar suçu bulundu.

Yerel seçimlerde başkanlığını yaptığı sandıktaki oy sayısını AKP lehine değiştirmekle suçlanan Ebru Doğan Katar 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı. Mahkûmiyetle sonuçlanan dava, 30 Mart yerel seçimlerinde Kağıthane İlçesi’nde bazı sandıklarda seçim sonuçlarının AKP lehine değiştirildiği iddiaları üzerine 29 sandık başkanı hakkında ayrı ayrı açılan davalardan karara bağlanan ilki oldu. (“AKP İçin Oy Çalan Sandık Başkanının Cezası Belli Oldu”, Cumhuriyet, 6 Haziran 2015, s. 4).

106 Cansu Çamlıbel, “Seçimin Meşruiyeti Gölgeledi”, Hürriyet, 1 Haziran 2015, s. 18.

107 Hatice İkinci, “Türkiye’de Seçim Sistemi Her Türlü Müdahaleye Açıktır”, Birgün, 2 Haziran 2015, s. 10.

108 Eyüp Serbest, “Karayalçın, Plakasız Araçları İstanbul Valisi’ne Sordu”, Hürriyet, 7 Haziran 2015... <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/29219657.asp>

cak genel seçimler öncesinde ve sonrasında çıkabilecek olayları gerekçe göstererek biber gazı stoku yaptı.¹⁰⁹

Ya “Trabzon’da solcu olmak hele HDP’li olmak 1960’ların Amerikası’nda siyah olmak gibi bir şey...”¹¹⁰ dedirten tehditler, Erzurum, Diyarbakır¹¹¹ vd. saldırılar!¹¹²

Diyarbakırlılara dini referansların ağırlıklı olduğu sözlerle seslenerek, HDP’nin neden Batı’daki adaylarını buraya gelip göstermediğini soran Başbakan Davutoğlu’nun, “Her adayımızı Diyarbakır sınavına sokarım ben. Diyarbakır ne demek hepsi anlatır. Ama HDP’nin İstanbul, Eskişehir, İzmir adayları gelip ahlâk abidesi, iman abidesi Diyarbakır’ın huzuruna çıkabilir mi? Gelsinler batıda söylediklerini burada da konuşsunlar. Diyarbakır’ın ahlâkına, irfanına aykırı sözleri burada söyleyebilirler mi?” diye sorduğu!¹¹³

‘Türkiye Otobüsçüler Federasyonu Genel Kurulu’ndaki konuşmasında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, “Ben 40 yıldır milletimle olduğum için buradayım. Doğu’da, Güneydoğu’da Kürt kardeşimin duygularını istismar edip, İstanbul’da beyaz Türklerle kadeh tokuşturumuyorum böyle derdim de yok. Diyarbakır’da müftü aday, Eskişehir’de eşcinsel aday biz göstermiyoruz,”¹¹⁴ diyebildiği iğrençlik tablosunda nefret söylemi ve tehdit içeren tweet’leriyle tanınan (ve Cumhur-

---

109 “Emniyet’ten Seçim Öncesi Gaz Stoğu”, 19 Mayıs 2015... <http://www.sendika.org/2015/05/emniyetten-secim-oncesi-gaz-stogu/>

110 “Trabzon’da sol partilerin işleri hiç kolay değil. HDP ve o bileşimde yer alanların ise varlıklarını gösterebilmeleri başlı başına bir yürek işi!

Trabzon’da HDP seçim bürosu açmak için nereye gitseler, geri çevrilmişler. Yer kiralamak şöyle dursun diyorlarmış ki: -Bakalım hangi hain bunlara yer verecek?

Bir siyasi partiye (HDP) ofis kiralamak doğrudan ‘hain’ olmaya yetiyor yani!

HDP’nin 1. Sıra Adayı Hüseyin Taka, bölgeye dışardan gelmiş falan değil. Özbeöz Karadeniz çocuğu... Zaten bunu soyadından anlamak da mümkün... Taka, Ofllu büyük bir aileye mensup. Aile çok genişleyince parlamento gibi olabiliyor. Hüseyin Taka solcu ama ailesinin tümü öyle değil. Akrabalarına gidip şöyle deniliyormuş:

-Yahu sizin Hüseyin’e söyleyin, Hrant gibi olabilir valla!

Tehdidi yollayanlar mı Karadenizliliği temsil ediyorlar, yoksa Hüseyin Taka gibi azgın dereleri tersine çıkmayı göze alanlar mı?

Tarih saldırgan kalabalıklar içinde yer alan hiç kimseyi ‘kahraman’ diye nitelemedi bugüne kadar! Tam tersine kalabalıklara karşı duran yürekli insanları selamladı!” (Nazım Alpman, “Trabzon’da Sol Olmak...”, Birgün, 14 Mayıs 2015, s. 7).

111 Erdoğan’ın, Diyarbakır saldırısı ardından ‘Demirtaş’ı aradım ama kendisine ulaşamadım’ sözleri üzerine bir açıklama yapan Selahattin Demirtaş, “Mesele ben değil mesele halktır. Beni aramasınlar Türkiye halkından özür dilesinler” dedi. (“Demirtaş’tan Erdoğan’a Telefon Yanıtı”, Cumhuriyet, 7 Haziran 2015, s. 14).

112 “HDP’ye 8 Nisan 2015 tarihinde yapılan silahlı saldırıyla ilgili olarak görülen davada tutuklu sanık Kenan Berkay Şipal tahliye edildi (“HDP Genel Merkezini Kurşunladı, İlk Duruşmada Tahliye Edildi”, Radikal, 16 Haziran 2015... http://www.radikal.com.tr/turkiye/hdp_genel_merkezini_kursunladi_ilk_durusmada_tahliye_edildi-1380226).

113 Mahmut Oral, “Ahlâka Aykırı Aday Var”, Cumhuriyet, 1 Haziran 2015, s. 4.

114 “Biz Eşcinsel Aday Biz Göstermiyoruz”, Cumhuriyet, 29 Mayıs 2015, s. 12.

başkanı Tayyip Erdoğan'ın nikah şahitliğini yaptığı) 'Ak Trol'lerinden 'Sağlam İrade' rumuzlu Taha Ün, HDP'nin barajı aşması üzerine "İbneler ve teröristler meclise giriyor" twitini attığı¹¹⁵ dizayda tüm bunlar ne "tesadüf"dü ne de şaşırıcı!

7 HAZİRAN SONRASI

7 Haziran sonrası, "Nil sub sole novum/ Güneşin altında hiçbir şey yeni değil" gerçeğinin bir kez daha tecellisinden başka bir şey değil!

Verili tabloda seçimlere sermaye, sol ve halk dahil hemen her kesim, alışılmıyşın dışında bir anlam atfedip, ortalıkta değerlendirme enflasyonu söz konusuyken; ilk yanılığ "AKP yenildi, bitti; iktidardan düştü"dür. Ama böyle birşey yok. Hayır HDP'nin başarısını yok sayıp, önemsizleştirecek değiliz; ancak, ihtiyatlı olmak gerekiyor. Çünkü AKP ve temsil ettiği kesimler, hâlâ güçlüdür; yerli yerindedir.

Bu bağlamda "Seçimle büyük badireyi atlattık. 'Hubris' büyük bir şamar yedi. Ama iş bitmedi. Geçmemiz gerek bazı daha küçük badireler var. Bunları geçtik mi, demokrasi bir uzak vaha olmaktan çıkacak."¹¹⁶ "Seçimi kaybeden Tayyip Erdoğan'dır,"¹¹⁷ diyen Murat Belge kolaycılığının liberal -ucuz- "kehanetleri"ni bir kenara koymakta büyük yarar varken; şu tesbiti yapmak gerekiyor. Bu seçimin iki galibi vardır: MHP ve HDP...¹¹⁸

Ya kaybedenler mi? Birisi -üzerinde fazla durulmasa da- Gülen Cemaati'ydi...¹¹⁹

115 "Kürtlere 'Satır Gösteren' 'Ak Trol'ün Nikah Şahidi Cumhurbaşkanı Erdoğan", 13 Haziran 2015... <http://www.diken.com.tr/kurtlere-satir-gosteren-ak-trolun-nikah-sahidi-cumhurbaskani-erdogan/>

116 Murat Belge, "Kısa ve Net Bir Öneri", Taraf, 9 Haziran 2015... <https://tr-mg6.mail.yahoo.com/neo/launch?.rand=72gv3vic06i74#9419150649>

117 Murat Belge, "Çok Kritik Bir 'Kısa Vade'deyiz", Taraf, 13 Haziran 2015... <http://www.taraf.com.tr/yazarlar/cok-kritik-bir-kisa-vadedeyiz/>

118 Murat Aksoy, "MHP ve HDP Birlikte Kazandılar", 10 Haziran 2015... <http://www.millet.com.tr/mhp-ve-hdp-birlikte-kazandilar-yazisi-1268748>

119 Gülen Cemaati'nin, en azından en güçlü oldukları büyük şehirlerdeki oy gücü konusunda tahminde bulunmaya daha çok izin veren rakamlar ise 7 Haziran 2015 Milletvekili Genel Seçimleri'nde destekledikleri bağımsız adaylar sayesinde ortaya çıktı. Cemaatin desteklediği düşünülen adayların sandıkta aldıkları sonuçlar şöyle:

- Tutuklu eski polis şefi Yurt Atayün, Ankara 2. Bölge'den seçime girdi. Bölgedeki Ankaralı seçmenin yüzde 2.95'inin yani 41 bin 197'sinin oyunu aldı ve seçilemedi.

- Tutuklu eski polis şefi Nazmi Ardiç, Ankara 1. Bölge'den aday oldu ve 39 bin 527 oyun karşılığı olan yüzde 2.22'de kaldı.

- Tutuklu eski polis şefi Ali Fuat Yılmaz, İstanbul 1. Bölge'de oy kullanan seçmenlerin yüzde 2'sinin, yani 59 bin 843'ünün oyunu aldı ve hedefine ulaşamadı.

- Tutuklu eski polis şefi Yakup Saygılı, İstanbul 2. Bölge'de seçime girdi. 32 bin 989 oy aldı ve yüzde 1.34'te kaldı.

- Ünlü milli futbolcu, eski AKP Milletvekili Hakan Şükür, İstanbul 3. Bölgede oy kullanan

Ve asıl kazanan (Türkiyelileşme perspektfi falan değil!) “An azadi an azadi/ Ya özgürlük ya özgürlük!!” yönelişindeki Kürtler’in tarihsel brikimidir kuşkusuz...

Seçim öncesi ‘Doğu ve Güneydoğu Sanayici İşadamları Dernekleri Federasyonu’ Başkanı Şah İsmail Bedirhanoglu’nun; “Batı’daki Kürtler oy verirse HDP barajı aşar,”¹²⁰ saptaması doğrulanırken; “Doğu Anadolu Bölgesi’nde seçimin galibi açık ara HDP oldu. MHP, Doğu’daki kalesi Iğdır’ı; CHP, Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu’nun memleketi Tunceli’yi HDP’ye kaptırdı. Erzurum’da AKP’nin bazı ilçelerden daha fazla oy almak için listesine eklediği Şeyh Said’in torunu Abdurrahim Fırat ile Zehra Taşkesenlioğlu da oy kaybını engelleyemedi.

AKP’nin oyları ise Erzurum dahil, bölgedeki tüm illerde düştü. 2011’de BDP’nin desteğiyle bölgedeki bağımsızları Meclis’e taşıyarak grup kuran HDP, 7 Haziran’da oy patlaması yaptı. Tunceli, Ağrı, Hakkâri ve Iğdır’da tulum çıkaran HDP, AKP’den 9 milletvekilliğini aldı (Erzurum, Van, Ağrı, Bitlis ve Kars’ta).

Propaganda döneminde çözüm sürecini ve bölge illerine yönelik yatırımları öne çıkaran AKP ise hayal kırıklığına uğramaktan kurtulamadı. Hiçbir ilde 2011’deki oylarını koruyamayan AKP, 35 puan kaybı bile gördü. MHP Erzurum, Erzincan ve Malatya dışında varlık gösteremedi. CHP oyları da ciddi oranda eridi.”¹²¹

Örneğin HDP Ağrı’da yüzde 76.91, Hakkari’de yüzde 85.98, Şırnak’ta yüzde 83.9, Diyarbakır’da yüzde 77.73, Dersim’de yüzde 59.91, Muş’ta yüzde 70.18, Siirt’te yüzde 65.05, Batman’da yüzde 71.2, Van’da yüzde 73.5, Mar-din’de yüzde 72.07 oranında oy aldı.¹²²

Yine HDP Samsun’da yüzde 1.39; Gümüşhane’de yüzde 1.53; Tokat’ta yüzde 1.28; Ordu’da yüzde 0.83; Giresun’da yüzde 1.01; Rize’de yüzde 1.15; Trabzon’da yüzde 0.89; Bayburt’ta yüzde 1.10; Hopa’da yüzde 2.76; Düzce’de yüzde 2.05; Karabük’te yüzde 1.14; Kastamonu’da yüzde 0.67; Bolu’da yüzde 1.69;

---

seçmenlerden 48 bin 690’nın oyunu alabildi. Oy oranı yüzde 1.72’de kaldı ve milletvekili olamadı.

- AKP’den istifa ettikten sonra 7 Haziran seçimlerinde İzmir 1. Bölge’den bağımsız aday olan İlhan İşbilen’in oy oranı 2.01’de kaldı. Bu da 25 bin 970 oya denk geliyordu.

Sonuç, bağımsız adaylar ve onları destekleyen Gülen Cemaati açısından hayal kırıklığıydı. Gülen Cemaati’nin, Türkiye genelinde seçim sonuçlarını değiştirecek bir oy potansiyeli ve yönlendirici etkisi olduğu iddiası -en azından büyük kentler için- boşa çıktı (“Cemaatin Kantarı”, Hürriyet, 14 Haziran 2015... <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/29278507.asp>).

120 Serpil Yılmaz, “Bedirhanoglu: Kürtler Oy Verirse HDP Barajı Aşar”, Haber Türk, 27 Şubat 2015, s. 10.

121 Behçet Dalmaz- Feyat Erdemir- Özcan Çiriş- Aziz Önal- Deniz Başlı - Kadir Sabuncuoğlu- Suat Deniz- Ferit Demir- Şahismail Gezici- Recep Demirci - Bedir Altunok- Mikail Pelit- Servet Arslan, “Doğu Anadolu Bölgesi’nde AKP, CHP ve MHP’den oylar HDP’ye”, Hürriyet, 15 Haziran 2015... <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/29283676.asp>

122 S. Çiftyürek, “Ulusal Özgürlük ve Kimlik”, Newroz, Yıl: 8, No: 268, 16 Haziran 2015, s.3.

Çorum’da yüzde 1.87; Sinop’ta yüzde 1.25; Amasya yüzde 1.19; Bartın’da yüzde 1.26 oranında oy alırken;¹²³ Konda Araştırma Şirketi’nin genel müdürü Bekir Ağırır’a göre HDP’nin yüzde 13’lük oyunun 2 puanı Kürt olmayan ve HDP barajı geçerse AKP’nin zayıflayacağını, hatta tek parti iktidarını kaybedeceğini düşünen kesimlerden geldi; kalan yüzde 11 ise Kürt oylarıydı.¹²⁴

Ayrıca 7 Haziran seçimlerinde 80 milletvekili kazanan HDP’nin Aydın, Elazığ, Hatay, Batman, Muş, Bingöl, Siirt ve Ş. Urfa’da¹²⁵ küçük farklarla 8 vekilliği kaçırdı. HDP, yurtiçinden 5 milyon 831 bin 620, yurtdışından 211 bin 299 oy aldı. Cezaevlerinden HDP’ye 15 bin 230 oy çıktı. Analize göre HDP, 5 bin seçmenin daha oyunu alabilse Aydın’dan 1 vekil çıkarabilecekti. Selahattin Demirtaş’ın memleketi Elazığ ile Hatay’da ise 6 bin oy farkla 1’er sandalyeden oldu. Batman’dan 2 bin oy daha alınsa 3 yerine 4, Muş’ta 2 bin 500 oy daha alınsa 2 yerine 3 milletvekili kazanılacaktı. Bingöl’de ise 2. milletvekilliğini 5 bin oyla kaçırdı. Siirt’te 8 bin oy 2 yerine 3 sandalye, Ş. Urfa’da 9 bin oy 5 yerine 6 sandalye kazandıracaktı.¹²⁶

Görünen odur ki, “Kürt halkı yaşadığı coğrafyada hem kendi ulusal demokratik birliğini sağlayıcı politik bir adım atmıştır, hem de coğrafik bütünlüğünün gerekliliğine işaret etmiştir. AKP, Kürt coğrafyasında sandığa gömülmeye başlamıştır. AKP, Kürdistan’da çökmüştür. Fırat’ın batısında yaşayan Kürtler ayağa kalkmış, kimliğine ve onuruna sahip çıkan bir tutum sergilemiştir. Kürt halkı bu seçimlerde kendisi için halk olma yolunda korkusuzca yürüdüğünü gösterdi...”¹²⁷

Gerçek budur; Türkiyelileşme falan değil!

O hâlde seçim sonuçlarını değerlendiren Ahmet Ümit’in, “Bu zafer, gerçek, demokratik Türkiye’nin ilk adımları olabilir,”¹²⁸ saptamasının ya da “Erdoğan

123 “Hürriyet, 13 Haziran 2015, s. 22-23.

124 “HDP’ye Barajı Parçalatan 3 Milyon Yeni Oy Kimlerden Geldi... Çok Şaşıracaksınız”, Taraf, 17 Haziran 2015... <http://www.taraf.com.tr/politika/hdpye-baraji-parcalatan-3-milyon-yeni-oy-kimlerden-geldi-cok-sasiracaksiniz/>

125 Abdullah Öcalan’ın kardeşi Mehmet Öcalan, HDP’nin yeğeni Dilek Öcalan’ı Ş. Urfa’da ikinci sırada aday göstermesine tepki gösterip, “Çok şaşırımdım. Çok gizli aday yapmışlar. Adaylığından haberimiz yoktu ve bu durumu bizden gizlemeleri doğru değil... Dilek’in aday olma hakkı var ama henüz genç ve keşke bu yola ömrünü veren insanlara sırasını verseydi. Şimdi dayısının kontenjanından vekil yapılacak söylentileri çıkıyor. Bu durumu ben kendi adıma kınıyorum. Dilek Öcalan’ı buraya getiren, Abdullah Öcalan’a en büyük darbeyi vuran o anlayıştır.” (Ali Leylak, “Adaylığına Karşınız”, Hürriyet, 12 Nisan 2015, s. 20).

126 “HDP’den Seçim Analizi: 8 Vekillik Kıl Payı Kaçtı”, Radikal, 11 Haziran 2015... http://www.radikal.com.tr/politika/hdpden_secim_analizi_8_vekillik_kil_payi_kacti-1377048

127 Ömer Ağın, “Seçim Sonuçlarını Nasıl Değerlendirmeliyiz”, Gündem, 11 Haziran 2013, s. 5.

128 “Ahmet Ümit: Türkiye Diktatörlüğe ‘Hayır’ Dedi”, Radikal, 7 Haziran 2015... http://www.radikal.com.tr/politika/ahmet_umit_turkiye_diktatorluge_hayir_dedi-1374841

aşağıya, tarihin sarkacı sola”¹²⁹ türünden öngörüsünün oldukça karşılıksız beklentiler olduğunun altını çizelim.

Tıpkı Ergin Yıldızoğlu’nun, “AKP’nin, siyasal İslâmın momentumu kırıldı. Momentumu HDP kırdı... HDP’nin yeni halkçı bir ‘tarihsel blokun’ partisi olmaya aday olduğunu gösterdi... HDP’nin Batı’da aldığı oylara bakarak Gezi’de açığa çıkan enerjinin HDP’ye yöneldiğini söylemek olanaklı...”¹³⁰

Ferda Koç’un, “Rojava Devrimi ve Haziran İsyanı parlamenter temsil alanını halka açtı...”¹³¹

Ali Ergin Demirhan’ın, “Halk İsyanı’yla tökezleyen AKP tek parti iktidarının çöküşünün bir egemen sınıf operasyonu değil sol müdahaleyle gerçekleşmesi solun önümüzdeki dönemi açısından kritik önem taşıyan bir başarı olarak tarihe geçti...”¹³²

İbrahim Okçuoğlu’nun, “Bu çürümüş ve yıkılması gereken burjuva düzen içinde HDP duruşuyla bir çekim merkezi olmuştur. Bu nedenle aldığı oyun ötesinde bir güce sahip olduğunu, milyonlar tarafından izlendiğini bilmek zorundadır. Seçim sonuçları HDP’nin demokrasi ve özgürlükler için bir yol açtığını göstermektedir... HDP, demokratik Türkiye ve özgür Kürdistan mücadelesi veren bir güçtür...”¹³³

Ender İmrek’in, “Bu seçim her hangi bir seçim değil, Türkiye’nin, işçi ve emekçilerin, ezilen ve sömürülen halkların yeni bir hamle yapabilmeleri için hayati derecede önemli bir seçim...”¹³⁴

Ferhan Umruk’un, “7 Haziran’da seçimin kilit partisi HDP’ye verilen oylar, Erdoğan eliyle uçuruma sürüklenmekte olan treni durduran imdat freni olmuştur...”¹³⁵

11 Haziran 2015 tarihli Parti Meclisi toplantısının sonuç bildirgesinde HDP’nin, seçim sonuçlarının değerlendirirken, “HDP’nin bu seçim başarısıyla ‘Büyük İnsanlık’ değerleri üzerinde inşa edilecek ‘Yeni Yaşam’ın yolu açılmış-

---

129 “Erdoğan Aşağıya, Tarihin Sarkacı Sola”, Halkın Sesi, Yıl: 10, No: 234, 10-23 Haziran 2015, s. 3.

130 Ergin Yıldızoğlu, “Momentum Kırıldı”, Cumhuriyet, 9 Haziran 2015, s. 8.

131 Ferda Koç, “İsyanın Seli Düzenin Denizinde Boğulur mu?”, 11 Haziran 2015... <http://www.sendika.org/2015/06/isyandin-seli-duzenin-denizinde-bogulur-mu-ferda-koc/>

132 Ali Ergin Demirhan, “Erdoğan Aşağıya, Tarihin Sarkacı Sola”, 11 Haziran 2015... <http://www.sendika.org/2015/06/erdogan-asagiya-tarihin-sarkaci-sola-ali-ergin-demirhan/>

133 İbrahim Okçuoğlu, “HDP’nin Seçim Zaferi - Daha Yolun Başındayız”, <http://www.gomanweb.org/index.php/tum-haberler/232-manset-haberleri/17153-hdp-nin-secim-zaferi-daha-yolun-bas-nday-z>

134 Ender İmrek, “7 Haziran Seçimi Herhangi Bir Seçim Değil”, Evrensel, 23 Mayıs 2015... <http://www.evrensel.net/yazi/74095/7-haziran-secimi-herhangi-bir-secim-degil>

135 Ferhan Umruk, “7 Haziran’da İmdat Freni Çekildi”... <https://yalanz.wordpress.com/2015/06/15/7-haziranda-imdat-freni-cekildi/#more-2031>

tır. Şimdi bu yolu genişletmek, bu yolda yürüyecek olanları çoğaltmak, Türkiye demokrasi, barış ve emek güçlerinin birliğini ve beraberliğini geliştirmek ve perçinlemek, halkların demokratik iktidar hedefine emin adımlarla yürümek zamanıdır...”¹³⁶

Suat Bozkuş’un, “HDP şahsında kazanan Demokratik Çözüm Süreci ve Yeni Yaşam projesidir. Halkın gözünde ve gönlünde kazanan budur. HDP, seçilen vekilleri ve tüm örgütüyle bu doğrultuda çalışmak ve kazanmak zorundadır. O zaman HDP’nin kitle desteği de oyları da hızla artacaktır. Çünkü bunlar HDP için bir seçim propagandası malzemesi değildir. Halklarımız arasında kalıcı bir barış ve eşit-özgür yaşam için atılması gereken ilk adımdır. Yaşamsal öneme sahiptir...”¹³⁷ cümlelerindeki afaki/ özel “iddialar” gibi...

Ve bir nokta daha: “Kürtlerin seçim zaferi”nden¹³⁸ söz edenlerden; “Seçim sonuçlarını tek tipçiliğe, otoriterliğe, tek adam ve tek parti sistemine ‘Hayır’ diyen halkların zaferi olarak görün,”¹³⁹ diyen HDP Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ’a bir kez daha hatırlatalım: Seçim zaferi olmaz; seçimler kazanılır ve her kazancı “zafer” diye sunmamakta büyük yararlar vardır...

Barajı aşmak önemlidir; ancak aslolan düzeni aşmaktır!

Sistemi aşma, sistem karşıtı olma bir program meseledir; o program da “radikal demokrasi” falan olamaz!

Unutulmasın radikal sosyalistler, anti-kapitalist ve anti-emperyalist oldukları ve sömürü sistemini yıkmaktan yana saf bağladıkları için devrimcidir.

Bu bağlamda HDP kimilerince önemli bulunsa da, doğaldır ki tek yol değildir. Dahası, ne ana gövdesini Kürtlerin oluşturduğu yapısı, ne pragmatik “Türkiyelileşmek” söylemleri ne esin kaynaklarını oluşturan “radikal demokrat” söylemler, ne de bölgesel aktüalite, HDP’nin “anti-kapitalist” bir hattı benimsemesine elvermektedir.

Bu, hiç kuşkusuz ki HDP’yi anti-kapitalist bir hatta yerleştirmek isteyen unsurların olmadığı anlamına gelmiyor. Burada bir parantez açıp, HDP’ye yönelik uyarıların da altını çizerek,¹⁴⁰ sözü -hiç tanımadığımız- Can Ülger’in şu

136 “Parti Meclisi’nden 15 Maddelik Bildirge”, Hürriyet, 11 Haziran 2015... <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/29259007.asp>

137 Suat Bozkuş, “Yeni Yaşam Kazandı”, Gündem, 13 Haziran 2013, s. 10.

138 “Kürtlerin Seçim Zaferi”, Bas Nüçe, No:57, 9-15 Haziran 2015, s. 1.

139 Hatice İkinci, “7 Haziran Otoriterliğe Hayır Diyenlerin Zaferi”, Birgün, 15 Haziran 2015, s. 11.

140 Duran Kalkan, 7 Haziran seçimleri ile Türkiye ve Kürt siyaseti açısından dengelerin tamamen değiştiğini, hiç kimsenin eski politikaları sürdürmeyeceğini öne sürüp, Türkiye’de yasalar, Anayasa, sistem değişmediği için koalisyon ortağı olması hâlinde HDP’nin de ‘Düzen partisi’ hâline geleceğini, ‘Kurucu meclis’ anlayışı ile hareket edilmesi, İmralı’da ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezasını çeken Öcalan’ın özgür ve eşit koşullarda

saptamalarına bırakalım:

“Temel mücadele hattımızı AKP karşıtlığı üzerinden konumlandırırsak sonuçlar şimdilik hepimize yeterli gelebilir. Peki emek cephesinde değişen bir şey var mı? Dengir Mir Mehmet Fıratların HDP’den vekil seçildiği şu dönemde bu soru (ya da sorun) tüm yakıcılığıyla önümüzde duruyor...

Sormak mecburiyetindeyim: Parlamentarizm zehri yavaş yavaş partinin anadamlarına zerk olunursa (Ertuğrul Kürkçü’yü yazının sonunda muhabbetle andık) ne yapacağız? Gezi’de yükselen öfkeyi parlamentoya mı hapsedeceğiz?..

HDP’nin öncelikle SYRİZA’laşmaktan kurtarılması gerekiyor...

Kürt antipatisini sınıf söylemiyle gizlemeye çalışmayan ve HDP bileşeni olmayan, enternasyonalist sol-sosyalist kurumların ve aydınların eleştirileri göz ardı edilmemelidir. Şüphesiz ki HDP’nin Altan Tan’dan ziyade Temel Demirer gibi aydınlara yönelmesi toplumsal mücadele açısından daha verimli olacaktır.

Bazılarının aramızda yeri olmamalı. İsmi lazım değil ama bilin istiyorum: Dengir Mir Mehmet Fırat’ın ‘Yeni Yaşam’da yeri yok! O ve onun gibiler kapitalist dünyanın molozlarıdır. Kanserli hücrelerden kurtulmak için HDP’li sosyalistler politik hatlarının gereği hem Fırat Ağa’ya hem de partinin içindeki diğer hatalı kodlara karşı tavır geliştirmelidir. Bu sayede belki de önümüzdeki seçimlerde Mersin milletvekili bir topraksız köylü ya da taşeronda çalışan güvencesiz bir işçi olabilir. Bu ihtimal yeni yaşama dahildir; ihtimalleri göz ardı etmeyelim, ihtimallere sınıksız sarılalım...

HDP bu yüzde 99’un kazanımlarını savunduğu ölçüde HDP’dir. Ola ki yolumdan saparsa, müsebbibi ‘konjonktür’ değildir, olamaz; sorumlu yukarda bahsi geçen kanserli hücrelerdir.

Son olarak: Seçim çalışmaları döneminde Ege Sanayici ve İşadamları Derneği’nin (ESİAD) konuğu olan HDP İzmir milletvekili adayı Ertuğrul Kürkçü’ye¹⁴¹ o konuda ben de çok kırgınım. Kızıldere adın ahire kalsın...¹⁴²

---

olması gerektiğini ifade etti. (İhsan Dörtkardeş, “Kandil’den Şok Açıklama: Yasa, Anayasa Değişmeden HDP Türkiye’yi Yönetmeye Giremez”, Hürriyet, 16 Haziran 2015... <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/29293858.asp>)

KCK’dan da süreç açıklaması geldi: “HDP, PKK’nin yasal partisi değildir. Dolayısıyla silah bırakma çağrısını HDP yapamayacağı gibi, mevcut İmralı koşullarında bulunan Abdullah Öcalan’ın da böyle bir çağrıyla yapması mümkün değildir. Amed sokaklarında ve başka yerlerde halkımıza silahla saldıranlar ve katledenler varken, Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamı için hiçbir güvence yokken PKK’dan silahları bırakmasını beklemek, halkımızın yaşamının ve varlığının celladına teslim etmesini istemek anlamına gelecektir. Bunu da hiç kimse PKK’dan isteyemez ve bekleyemez.” (“KCK: Silah Bırakma İradesi Bize Ait”, Radikal, 12 Haziran 2015... http://www.radikal.com.tr/turkiye/kck_silah_birakma_iradesi_bize_ait-1378056).

141 “Kürt özgürlük hareketinin doğurduğu taze enerjiyle hemhâl olmaksızın ‘sosyalistlik’ taslanabilir elbette, ama özgürlük mücadelesine eşlik etmeyen ‘sosyalizm’in esbabı mucibesi

“İçeriden” bu saptamalar ve öneriler, elbette ki önemlidir. HDP’nin “Türkiyelileşme” savlarının bir karşılığı olacaksa eğer; bu, bu coğrafyanın ezilenleri ve sömürülenlerinin anti-kapitalist/anti-emperyalist mücadelesini omuzlamasıyla gerçekleşebilecektir.

AÇIK SÖZLÜYÜZ ÇÜNKÜ...

Tom Robbins’in, “Doğru bildiğin şeyleri yapman, söylemen yüzünden kaybettiğin biri varsa, kaybedilmeyi hak etmiştir,” sözlerinin altını çizerek buraya dek ifade ettiklerimizin birkaç noktada toparlayacak olursak:

i) Haziran 2015 seçimlerinde oy verdiğimiz HDP’ye desteğimiz, ne sınırsız/koşulsuzdur, ne de eleştirilerden arı, tartışmasız bir angajmana işaret etmektedir.

ii) 2015 seçimleri, HDP’nin Kürt coğrafyasındaki başatlığının, ve bu ülkedeki Kürtlerin temsilcisi olduğu gerçeğinin tescili anlamına gelmektedir. Bu, bir bakıma, öncelikle AKP olmak üzereTürkiyeli egemenlerin güdümündeki “çözüm” projeksiyonlarının da iflası anlamına gelmektedir. 7 Haziran 2015 itibariyle Kürt bölgeleri, net sınırlarla belirginleşmiş, AKP’nin yıllardır sürdürdüğü “İslâm kardeşliği” söylemi, karaya oturmuştur.

iii) “Ulusların kendi kaderini tayin hakkı”ndan hiçbir zaman vazgeçmeyen, bunu ilkesel kabul eden radikal sosyalistler açısından, bu, hiçbir şekilde sorun teşkil etmez. Sosyalistlerin Kürtlerin özgürlük mücadelesiyle yanyanalığı, ne AB hesapları, ne “demokratikleşme” projeksiyonları, ne de benzeri bir liberal yanıl-samayla ilgilidir.

iv) Bizim açımızdan HDP’nin sorunu, “Türkiyelileşmek” adı altında, muğlak ve bulanık bir “herşey uyar” stratejisi doğrultusunda, benzemezleri (liberaller, İslâmcılar, sosyalistler) bir araya getiriş tarzında yatmaktadır. “Radikal demokrasi” ile “pragmatizm”in belirli bir konjonktürdeki çakışması, radikal sosyalistlere “yeni paradigma” olarak sunulmakta, bu uğurda kendilerini var eden ilke ve ideallerden feragat etmeleri istenmektedir.

v) HDP’nin “çokkimliklilik, çokkültürlülük, dinsel özgürlük, kadın devrimi, komünalizm, ekolojik-demokratik toplum” vb. söylemleri, mevcut sistemi, yani milli gelirin 820 milyar dolar, 43 kişinin toplam servetinin ise 117 milyar dolar olduğu bir ülke “sınıf” gerçeğini tartışma alanının dışına itmektedir. Böylesi bir söyleme teslim olmak, sosyalistlerin siyasal ve ideolojik intiharı olacaktır.

---

ne olabilir?” (Ertuğrul Kürkçü, “Sosyalistler BDP Meclis Grubu’nda Ne Arıyor?”, Radikal İki, 10 Temmuz 2011, s.5.) “Ezilenlerin içinde en ezilenin yanında yer almadan nasıl sosyalistlik yapılabilir... En ezilenin yanında yer almadan sosyalist olunmaz,” (Ayşe Sayın, “Ertuğrul Kürkçü: Ezilenlerin Sesi Olacağım”, Cumhuriyet, 17 Mayıs 2011, s. 6) derdi Ertuğrul Kürkçü abimiz...

142 Can Ülger, “HDP ve Aşağıdan Sosyalist Hareketin İnşası Üzerine”, 12 Haziran 2015... <http://jiyan.org/2015/06/12/hdp-ve-asagidan-sosyalist-hareketin-insasi-uzerine/>

Filiz Koçali'nin, "Etkili muhalefetten daha iyisi var" vurgusuyla, "CHP-AKP-HDP koalisyonu neden olmasın?"¹⁴³ ya da Baskın Oran'ın, "Eyy HDP! Ne yap yap, aynen böyle devam et. Türkiyelilik geç geldi, güç olmadı, herkes tuttu. Sakın bakma sağına soluna, Duranına Kalkanına, seni seçim sonrasında pasif politika izlemekle itham edenlere, 'yeni savaş hükümetleri kurulur ve ülkemiz yeniden kan gölüne döner' gibilerden ne dediği anlaşılmayanlara. Benim kuşağım bu işleri 60 ve 70'lerden bilir. Gençliğimizde bu gibi yanlış yönlendirmelerin adına 'sol sapma' derlerdi; sağ sapma kadar tehlikelidir. Sen işine bak. Çok iyi gidiyorsun. İyi gidişi devam ettirmek iyi gidişe başlamaktan zordur bu memlekette,"¹⁴⁴ ifadelerindeki reel-politiker pragmatizm prim vermeden "O zaman ne yapmalı" mı?

"Düş gördüğünün farkına varırsan, düş sona erer," der Osho... Biz sonsuz ve sınırsız düşler görmeye devam ederken; Max Horkheimer'in, "Zamanımızın gerçek bireyleri, kitle kültürünün kof, şişkin kişilikleri değil, ele geçmemek ve ezilmemek için direnirken acının ve alçalışın cehennemlerinden geçmiş fedailerdir," uyarısını unutmadan elimizden geldiğince de onlar için mücadeleye devam edeceğiz...

Şeyh Bedreddin'in, "Ay ve güneş herkesin lambasıdır, hava herkesin havasıdır, su herkesin suyudur. Ekmek neden herkesin ekmeği değildir?" sorusunu altını çizerek; "Industriae nil impossibile est/ Gayretli olana imkânsız hiç yok," diyerek; Bertolt Brecht'in, "Kalkın ey insanlar dik durun, haykırın tüm gücünüzle bitsin bu kanlı oyun" sözcüklerini telaffuz edeceğiz ısrarla, tutkuyla...

Reel-politiker kaygılarla kim ne derse desin; "Hiçbir şey her şey demektir!"¹⁴⁵ gerçeğini ıskalamayacağız...

Büyüklerin, yalnızca biz diz çöktüğümüz için "büyük" olabildiğinin bilincinde, "Fırtınanın şiddeti ne olursa olsun, martı sevdiği denizden asla vazgeçmez," diyeceğiz Alfred Capus gibi...

Biliyoruz: "Bir zorbayı tahttan indireceksen, önce senin içinde yuvalanmış tahtını yok et onun," der Halil Cibran ve "Yeni bir hayat, yıpranmış eski bir hayat gibi dikkatli yaşanmaz! Temelinden dinamitlenir!"¹⁴⁶

30 Haziran 2015, Çeşme Köyü.

143 Filiz Koçali, "Etkili Muhalefetten Daha İyisi Var", Gündem, 23 Haziran 2015, s.7.

144 Baskın Oran, "Minik Serçe Sezen Aksu ve Erdoğan??", 24 Haziran 2015... <http://www.-agos.com.tr/tr/yazi/11972/minik-serce-sezen-aksu-ve-erdogan>

145 Irvin D. Yalom, Nietzsche Ağladığında, Çev: Aysun Babacan, Ayrıntı Yay., 1996.

146 Simone Berteaut, Kaldırım Serçesi Edith Piaf, Çev: Aydın Emeç, Agora Yay., 2010.